VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 104 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, elok. 26 p. — Saturday, August 26, 1961

Latinalainen Amerikka kallistuu vasemmalle "ellei anneta apua"

Sanoi Latinalaisen Amerikan maiden konferenssiin osallistunut Canadan hallitusministeri Sevigny

Ottawa. — Canadan apulaispuolustusministeri Pierre Sevigny sanoi täällä palattuaan Punta del Estesta, Uruguaysta, jossa pidettiin 19 Latinalaisen Amerikan maan ja Yhdysvaltain "Edistysallianssin" konferenssi, että Latinalaisen Amerikan maat tarvitsevat taloudellista ja tekinillistä apua jos mielitään estää ne turvautumasta kommunismiin.

Canada osallistui tarkkailijana tähän konferenssiin, missä erikoisestikin Yhdysvallat yritti tehdä kaikkensa saadakseen Latinalaisen Amerikan maat luottamaan länsimaihin ja pysyttelemään erossa sellaisesta politiikasta kuin on omaksuttu esimerkiksi Kuubassa ja joka näyttää saavan jalansijaa myös Brittiläisessä Guianassa.

Konferenssin ilmoitettuna tarkoituksena oli kehittää Latinalaisen Amerikan maita taloudellisesti.

"Se oli erittäin mielenkiintoinen matka ja tärkein konferenssi mitä on koskaan pidetty Latinalaisessa Amerikassa, konferenssi, joka oli todella kutsuttu päättämään Latinalaisen Amerikan tulevaisuudesta", sanoi hän.

Hän vieraili myös Brasilian, Argentiinan, Uruguayn ja Puerto Ricon johtajien luona keskustellen heidän kanssaan kansainvälisistä ja paikallisista kysymyksistä.

"Ilmiö, joka teki minuun suurimman vaikutuksen, oli se, että Latinalainen Amerikka on ilmeisestikin teidän risteyksessä. Niiden on joko edistyttävä ja saavutettava hyvinvointi demokraattisen vapaayritteliäisyyden kautta, taikka muussa tapauksessa jotkut maat — ellei ne löydä ratkaisua ongelmilleen — voivat hyvin helposti joutua kommunististen teorioiden ja käytännön uhreiksi".

Mr. Sevigny sanoi sanomalehimiehille, että hän tulee antamaan täydellisen raportin toimenpiteistä Latinalaisessa Amerikassa.

"Mutta emme voi mitenkään ylenkatsoa sitä", sanoi hän. "Meidän arvovaltamme siellä on suuri. Ne (Latinalaisen Amerikan maat) tarvitsevat rahaa, mutta vieläkin kipeämmin ne tarvitsevat teknillistä opetusta luonnonrikkauksiensa hyväkseen käyttämiseksi."

Ministeri sanoi, että hän oli matkallaan keskustellut myös kaupankäynnistä Canadan ja Brasilian välillä. Brasilia, sanoi hän, haluaa ostaa canadalaisia koneita, laivoja, vehnää ja dieselmoottoreita.

* * *

YHDYSVALLAT KOSII BR. GUIANAN UUDEN HALLITUKSEN SUOSIOTA

Washington. — Yhdysvaltain hallituksen ilmoitetaan valmistautuvan kosimaan tri Cheddi Jaganin johtaman Brittiläisen Guianan ensimmäisen hallituksen suosiota. Uuden hallituksen ilmoitetaan olevan jossain määrin vasemmistolaisuuteen kallistuvan, tai ainakin imperialismivastaisen.

Huolimatta siitä, että tri Jaganin johtama Kansan Edistyspuolue saavutti vakuuttavan voiton lainlaatijakunnan vaaleissa viime maanantaina, Yhdysvaltain vanhempien hallitusvirkailijain ilmoitetaan olevan valmiita tekemään kaikkensa maan enemmän vasemmistolaiseen leiriin kallistumisen estämiseksi.

Vaikka jotkut hallitusvirkailijat täällä ovat ilmaisseet huolestuneisuuttaan sen johdosta, että Brittiläisen Guianan hallitus voinee kulkeutua kohti sosialististen maiden ja Kuuban suosimista, Yhdysvaltain johtajat ovat yleensä sitä mieltä, että Yhdysvaltain tulisi tehdä kaikkensa päästäkseen yhteisymmärrykseen ja yhteistoimintaan uuden hallituksen kanssa pitääkseen sen länsimaiden piirissä.

Brittiläinen Guiana on vielä siirtomaa eikä se perustuslain nykyisellään ollessa tule saamaan täydellistä itsenäisyyttään ennenkuin vuoden kuluttua vaalien toimittamisen jälkeen. Tri Jagan on kuitenkin ilmoittanut vaativansa maalleen itsenäisyyttä mahdollisimman pikaisesti.

Yhdysvaltain hallitusvirkailijat tietävät varsin hyvin, että tasavaltana Brittiläinen Guiana voisi siirtyä puolueettomuuden linjalle, mutta samalla samoissa piireissä ehkä käsitetään, että vihamielisyys Yhdysvaltain taholta voisi saattaa sen sosialististen maiden ja Kuuban leiriin.

Hallituspiireissä täällä ollaan sitä mieltä, että pian tullaan tekemään yrityksiä päästä yhteyteen uuden hallituksen kanssa tarkoituksella saada selville missä määrässä se olisi valmis yhteistoimintaan Yhdysvaltain kanssa.

Vaikka Brittiläinen Guiana siirtomaana ei ollut oikeutettu allekirjoittamaan äskeistä Punta del Estessä laadittua "Edistysalianssin" ohjelmaa, jonka puitteissa yritetään pitää kaikki Latinalaisen Amerikan maat länsivaltojen piireissä, yhdysvaltalaisella taholla ollaan varmoja, että sille voitaisiin jollain tavalla antaa taloudellista apua mainitun ohjelman puitteissa.

Ensimmäisenä askeleena kohti tämän päämäärän saavuttamista Yhdysvallat määräsi Brittiläisen Guianan pääkaupungissa, Georgetownissa, olevan konsulinsa jättämään tri Jaganille Yhdysvaltain onnittelut hänen vaalivoittonsa johdosa .t

* * *

TRI JAGAN VALMIS KAUPANKÄYNTIIN KAIKKIEN KANSSA

Georgetown, Brittiläinen Guiana. — Juuri Brittiläisen Guianan pääministeriksi päässyt tri Cheddi Jagan ilmoitti, että hän ei ole tehnyt minkäänlaisia poliittisia sitoumuksia minkään maan kanssa.

Lausuntonsa hän antoi sanomalehtimiehille, jotka halusivat lähempiä tietoja Brittiläisen Guianan äskettäin Kuuban kanssa solmimasta kaupasta, jonka mukaisesti Brittiläinen Guiana myy Kuuballe useiden miljoonien dollarien arvosta metsätuotteita. "Minun suhteeni Castroon ovat puhtaasti taloudellisia luonteeltaan", sanoi tri Jagan. "En ole tehnyt mitään salaisia kauppoja, sen paremmin poliittisia kuin muitakaan, Kuuban tai minkään muunkaan maan kanssa, ja kaikki mitä olen tehnyt on tehty oman maani hyödyksi."

Lopulliset tilastot viime maanantaina toimitetuista vaaleista osoittavat, että tri Jaganin johtama Kansan Edistyspuolue voitti 20 edustajapaikkaa 35-jäsenisessä lainlaatijakunnassa, vähemmässä määrässä vasemmistolainen Kansankongressi voitti 11 edustajapaikkaa ja oikeistolaiset saivat neljä.

Joissakin piireissä ollaan sitä mieltä, että tri Jagan tulee tervehtimään ulkomaalaista pääomaa ja lainoja. Jotkut tarkkailijat ovat myös sitä mieltä, että hän tulee toistamaan aikaisemmat vakuutuksensa siitä, että ulkomaalaisia sijoituksia tullaan suojelemaan maassa.

Tri Jagania lähellä olevissa piireissä ollaan toivorikkaina myös siinä mielessä, että hän tulee julkisesti vakuuttamaan jotta maan bauksiittiteollisuutta ei tulla kansallistuttamaan. Demerera Bauxite-yhtiö, joka johtaa maan suurinta teollisuutta, on huomattavalta osaltaan canadalaisten omistama.

Uhkarohkea Ray Weaver lähti yllä kuvatulla torpeedon muotoisella veneellä pyörteisiin Niagaran putouksen alle äskettäin. Teräksinen alus oli pyörteiden vallassa yli neljä tuntia ennenkuin se vapautui ja ihmeessä pelastui vetäytymiseltä 200 jalkaa syvällä olevaan joen pohjaan.

Sanoo USAn kokoavan taas "palkkasotureita"

Imperialisteilla vastatuulta YKn yleiskokouksen istunnossa Bizerten kysymyksen käsittelyssä

United Nations, N.Y. — Kuuba syytti torstaina, että "palkkasotureita" kootaan Guantanamo Bayhin ja Puerto Ricoon siinä mielessä, että niitä voidaan käyttää Latinalaisen Amerikan "pikkumaiden itsenäisyyttä vastaan'.

Kuuban lähettiläs Mario Garcia-Inchaustegi sanoi YK:n Yleiskokouksen istunnossa, että Ranskan imperialismi matkii Bizertessa Yhdysvaltain imperialismin edesottamisia Guantanamossa.

Hän sanoi, että Yhdysvaltain sotalaivojen tukiasema Guantanamossa ei ole Yhdysvaltain alueiden puolustamista varten. Se on olemassa Kuubaa ja Latinalaisen Amerikan maiden vapautta vastaan.

Garcia-Inchaustegi rinnasi Guantanamon kysymykseen Bizerten tapahtumiin Yleiskokouksen istunnossa samalla tavalla kuin muut sosialistiset maat rinnastivat Yhdysvaltain muut sotatukiasemat Ranskan sotatukiasemaan Bizertessa, mitä käytettiin julkeasti hyökkäyksen lännelle myötämielistä Tunisiaa vastaan.

Ranskan ja Tunisian kiista Välimeren rannalla, Tunisian alueella sijaitsevasta Bizertesta, "ei koske ainoastaan Tunisiaa, vaan kaikkia maita jotka ovat olleet imperialismin sorrossa", sanoi Kuuban edustaja luvatessaan varauksettoman tuen Tunisialle.

Yhdysvaltain ja muiden imperialististen maiden yritykset Afro-Aasian maiden päätöslauselmaehdotuksen "lieventämiseksi" näyttävät ajautuneen karille. Mainituin päätöslauselmaehdotuksen uskotaan saavan 50 vallan (99:sta jäsenmaasta' hyväksymisen. On arvioitu, että kolme tai neljä maata äänestää sitä vastaan, muiden maiden pidättyessä äänestyksestä. Äänestys suoritettanee perjantaina, elokuun 25 pnä.

Tässä päätöslauselmassa vaaditaan Ranskaa noudattamaan eli toteuttamaan turvallisuusneuvoston aikaisemmin antamaan päätöksen siitä, että ampuminen on Bizertessa lopetettava ja sotajoukot vedettävä aikaisemmille asemille, missä ne olivat ennen taistelujen alkamista. Ranska on tähän asti kieltäytynyt vetämästä joukkojaan takaisin määrätyille paikoille.

Imperialistiset vallat yrittivät alkuviikolla kaikin mahdollisin keinoin saada lievennetyksi tämän päätöslauselmaehdotuksen sanamuotoa. Yhdysvaltain ja muut imperialistiset vallat vaativat YK:n yleiskokouksen koollekutsumista Bizerten kysymyksen johdosta, sillä enemmistö YK:n jäsenmaista kannatti ylimääräisen kokouksen pitoa. Nyt näyttää siltä, että imperialistiset vallat eivät saaneet henkiystäväänsä, Ranskan imperialismia vapautetuksi YK:n Yleiskokouksen velvoittavasta päätöksestä joukkojensa takaisin vetämiseksi Bizertesta.

Brittiläiset yhtiöt riistävät Afrikkaa

Lontoo. — Brittiläiset yhtiöt Rhodesian Njassamaan liittotasavallassa saivat v. 1956 tuloja 20,5 miljoonaa puntaa, josta 10 milj. puntaa oli puhdasta osakevoittoa. Eräät yhtiöt ovat siellä saaneet melkein 200 prosenttia voittoa investoidulle pääomalle.

— Käyttökelpoisen ompelukoneen keksi ja rakensi amerikkalainen W. Hunt 1834.

Nehrun mielestä Itä-Saksalla oikeus sulkea rajansa

New Delhi.— Pääministeri Nehru sanoi tällä viikolla, että hänen mielestään Itä-Saksalla on oikeus sulkea Itä- ja Länsi-Berliinin raja.

Itä-Saksa ja Länsi-Saksa ovat pitkän aikaa toimineet erillisinä ja suvereenisina valtoina. Luonnollisesti normaalisesti sellaisilla valloilla on oikeudet säätää liikennettä rajoillaan.

Hän sanoi tämän parlamentissa pitämässään pitkässä puheessaan ja teki lainauksia Saksaa koskevista asiakirjoista aina vuodesta 1944 lähtien.

Nehru tulkitsi näitä asiakirjoja siten, että länsivallat saivat v. 1945 kulkuluvan Länsi-Berliiniin Neuvostoliiton myönnytyksenä, mutta ei oikeutena. Hän sanoi, et'ä kulkuoikeus ei ole (lakitieteellisesti' sama kuin miehitysoikeus.

Hän puhui kun parlamentissa käsiteltiin ulkopolitiikkaa. Nehru suhtautui Yhdysvaltoihin varovaisesti ja koh'eliaasti.

Intian pääministeri sanoi, että suurvaltain pitäisi pyrkiä neuvottelemaan eikä tekemään joukkojen siirtoja ja muita sotilaallisia valmisteluja.

Romutettavilla lentokoneilla ei saa lentää

Winniepg. — Canadan ilmavoimien lentokoneiden myyminen romuna ei tule enempää aiheuttamaan riitaa johtuen sellaisesta toimenpiteestä, joka saatettiin voimaan kaksi kuukautta sitten.

Jos jet-lentokone myydään romurautana niin koneen siivet on katkaistava poikki samoinkuin koneen pyrstöosa. Tästä ei ole koskaan mainittu julkisesti.

Näyttää siltä, että riidan aiheutti se kun CF-100 jet-koneita myytiin eräälle romukauppiaalle Westbourneen, Manitobaan. Romukauppias sanoi myyvänsä sen Kuubaan, mutta puolustusdepartmentti tiedoitti, että koneilla ei saa enää lentää. Lentokoneet ovat vieläkin ostajan pihalla.

Winnipegissa olevat ilmavoimien upseerit ovat sanoneet, että nyt on tullut määräys katkaista romuna myytävistä lentokoneista siivet ja peräsimet ettei niillä voi enempää lentää.

Hallitus on myynyt 26 alkuperäistä CF-100-konetta, joista 11 Manitobaan muut muualle romuna.

Maatalousasiantuntijoita vierailulla Itä-Euroopassa

Ottawa. — Canadan maatalousdepartmentti on lähettänyt Itä-Euroopan maihin kolmihenkisen maatalousalan valtuuskunnan.

Komitean jäsenet ovat tri D. G. Hamilton maatalousdepartmentin siemenjaostosta, maatalousministerin apulainen S. J. Chagnon ja eläinlääkäri E. E. Carlson Reginasta. He vierailevat Unkarissa, Tshekkoslovakiassa, Rumaniassa ja Jugoslaviassa.

Tämän lisäksi tri Hamilton matkustaa kuukauden vierailulle Neuvostoliittoon.

USA onnistui osittain avaruusasemayrityksessä

Cape Canaveral. — Yhdysvallat teki keskiviikkona ensimmäisen yrityksen saada avaruusaseman kiertämään maapalloa ja lähettämään tältä asemalta toisen satelliitin avaruuteen.

Yritys onnistui osittaisesti, sillä avaruusasema lähti kiertämään maapalloa, mutta satelliitin avaruusasemalta kauemmaksi avaruuteen lähettäminen epäonnistui.

Huolimatta osittaisesta epäonnistumisesta yhdysvaltalaiset tiedemiehet väittävät, että he saivat yrityksessä joitakin erittäin tärkeitä tietoja, joilla voidaan edistää tekniikkaa Maan ja Kuun välisten avaruusmatkojen saavuttamiseksi.

Avaruusasema ja satelliitti kiersivät keskiviikkona maapalloa noin kerran 91 minuutissa. Avaruusasema painaa 1,400 paunaa ja monenlaisilla laitteilla varustettu satelliitti, joka kiersi maapalloa hyvin lähellä avaruusasemaa painaa 675 paunaa. Niiden kiertoradat vaihtelevat 105 mailin etäisyydestä maapallosta aina 312 mailiin.

Tarkoituksena oli lähettää avaruusasemalta Ranger I nimen saanut satelliitti valtavalle sikaarinmuotoiselle radalle, jolla se olisi suorittanut 1,100,000 mailin matkan jokaisella kierroksella.

Tiedemiesten suunnitelmien mukaan Agena-nimellä tunnetun avaruusaseman olisi pitänyt kiertoradan saavutettuaan käyttää suurta rakettiaan täydellä voimalla puolentoista minuutin ajan kiihdyttäen nopeuden 17,400 mailista tunnissa 23,800 mailiin, jolloin Ranger-satelliitin olisi pitänyt erota siitä ja lähteä omalle radalleen.

Ranger-satelliitti kyllä erosi avaruusasemasta, mutta ei lähtenytkään sille aiotulle radalle, vaan jokseenkin samalle radalle kuin Agena. Tiedemiehet eivät ole vielä kyenneet selostamaan mistä johtui tämä epännistuminen.

Joidenkin arvioiden mukaan avaruusaseman moottori tai raketti oli toiminut täydellä tehollaan vain verrattain lyhyen ajan ja Ranger-satelliitti ei niin ollen ollut saanut aiot ua vauhtia, vaan oli irtaantunut muuten suunnitelman mukaisesti ja lähtenyt jokseenkin samalle radalle, mutta vain vähän edellä avaruusasemaa.

Agena on 102 jalan pituisen Atlas-Agena raketin toinen vaihe. Koko laite nousi onnistuneesti ilmaan ja Atlas-vaiheen polttoaineen loppuessa ja vaiheen irrotessa Agenan polttoaine syttyi kohottaen sen 17,400 mailin nopeuteen tunnissa kiertoradalle.

Agenan moottorin voima keskeytyi suunntielmien mukaisesti joksikin aikaa tämän jälkeen, jonka jälkeen sen olisi pitänyt syttyä uudelleen ja palaa niin kauan, että avaruuslaivan nopeus olisi voitu kohottaa 23,800 mailiin.

Tässä vaiheessa, vieterimäisen laitteen olisi pitänyt singota Ranger-satelliitin radalle joka etäisimmillään maapallosta olisi 500,000 mailia avaruudessa, jossa oli tarkoitus tutkia olosuhteita.

Yrityksen tarkoitus oli raivata tietä kohti raketin lähettämistä Kuuhun mahdollisesti jo niinkin aikaisin kuin v. 1962.

Suunnitelmien mukaan Ranger-satelliitin olisi pitänyt ohittaa Kuun 35,000 mailin etäisyydessä.

Meksiko kieltää atomivoimaiset laivat vesiltään

Mexico City. — Meksiko tulee pian saattamaan voimaan lain, joka kieltää atomivoimalla kulkevat laivat aluevesiltään ja satamistaan, tiedoitti merivoimien varaministeri Oliverio Orosco Vela keskiviikkona.

Newfoundlandin metsäpalot uhkaavat yhä vaarallisempina

St. John's, Nfld. — Newfoundlandin pääministeri Smallwood julisti torstai-iltana voimaan hätätilannesäädökset satojen maakunnan asukkaiden paetessa metsäpalojen uhkaamista kodeistaan.

Maakunnan pääministerin julistus merkitsee sitä, että siten vaaditaan liittohallituksen apua. Vähän myöhemmin Ottawasta ilmoite tiinkin, että hallitus oli määrännyt 200 sotilasta New Brunswickista ja Nova Scotiasta palosammutustöihin.

Suurin vaara uhkaa Brookfieldissa Bonavistan niemimaalla noin 125 mailia koilliseen täältä ja Swift Currentin kesänviettokylässä 75 mailia luoteiseen täältä.

Brookfieldissa tuhoutui 7 kotia torstaina ja yritettiin kaikin mahdollisin keinoin pelastaa 20 vuoteen sairaalaa ja muita koteja. Mainitun 500-henkisen yhdyskunnan naiset ja lapset evakuoitiin miesten jäädessä jälkeen taistelemaan liekkejä vastaan kotiensa pelastamiseksi.

Toinen metsäpalo eteni noin viisi mailia päivässä erittäin tiuhan kuusimetsän läpi ja oli torstai-iltana noin kahden mailin etäisyydessä Swift Currentista.

Myös tämän, noin 600 ihmistä käsittävän, yhdyskunnan naiset ja lapset evakuoitiin. Heidät kuljetettiin maanteitse noin 15 mailia Goobiesiin. Maantien yllä leijaili paksu musta savu kuninkaallisten ratsupoliisien saattaessa autokaravaania turvaan.

Tällä hetkellä on tuskin yhtään aluetta Newfoundlandin itäisessä ja keski-osissa, joka ei olisi joko liekkien vallassa tai savun peittämänä. Newfoundlandin pääkaupunki oli torstaina jo kolmantena peräkkäisenä päivänä Dunnesin joen alueella riehuvan metsäpalon savun pimentämä.

Maakunnan luonnonrikkausministeriön arvion mukaan yli 200 metsäpaloa on tänä vuonna tuhonnut maakunnassa yli 1,300 neliömailia, eli 382,000 eekkeriä mitä parhainta metsää. Suurin osa tuhoutuneesta metsästä on ollut kuusikkoa jota maakunnan paperiteollisuus tarvitsee.

Viisi yhdyskuntaa, Carmanville, Noggin Cove, Gander Bay, Davisville ja Main Point, on Bonavistan alueella riehuvien liekkien edessä. Näiden yhdyskuntien yhteinen asukasluku on noin 3,000. Eräs virkailija sanoi, että ilmasta katsoen näyttää siltä kuin alueella olisi "satoja pieniä helvettejä".

VIIME TIEDOT

Quebec. — Täällä puhutaan nykyään mahdollisuudesta että maakunnassa voidaan toimittaa kuninkaallisen komission tutkimus sairaaloiden toiminnasta kolmannen sairaalaskandaalin paljastuessa viimeisen puolentoista vuoden kuluessa. Viimeisin skandaali koskee Montrealissa sijaitsevaa Saint-Jean-de-Dieun mielenvikaisten sairaalaa, jonka katolista johtoa syytetään siitä, että sairaalassa on käytetty keskiaikaisia parannusmenetelmiä ja että sairaala sai v. 1959 peräti $1,000,000 voittoa huolehtiessan 5,500 potilaasta.

Coalbrook, Etelä-Afrikka. — Clydesdale Colliers-yhtiö ja sen neljä virkailijaa on asetettu syytteeseen onnettomuudesta, joka tapahtui sen kivihiilikaivoksessa tammikuussa 1960, jolloin 431 neekeriä ja 6 valkoihoista työläistä sai surmansa luhistumassa. Virkailijoita syytetään miestaposta ja työläisten turvallisuuden vaarantamisesta.

United Nations. — Kuubalainen diplomaatti Mario Garcia-Inchaustegui syytti torstaina YKn yleiskokouksen istunnossa, että Yhdysvaltain laivastotukikohta Guantanamo Kuubassa on vaarana Kuuballe ja että Yhdysvallat kerää sinne palkkasotureita Kuubaa vastaan suoritettavaa hyökkäystä varten. Syytöksensä kuubalainen edustaja esitti kannattaessan Afro-Aasian maiden päätöslauselmaehdotusta, jonka mukaisesti Ranskan olisi kotiutettava asejoukkonsa Tunisiasta ja erikoisestikin Bizertesta. Päätöslauselmasta äänestettänee huomenna (lauantaina).

NLn nootti leimaa Yhdysvallat provokaattorien kuljettajaksi

Uudessa nootissa Berliinin kysymyksestä sanotaan lännen väärinkäyttävän oikeuksiaan

Moskova. — Neuvostoliitto esitti keskiviikkona kolmelle länsivallalle protestin siitä, että Länsi-Berliinin ilmatietä on käytetty provokaattoriliin.

Tämä 700 sanaa käsittävä nootti annettiin Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan suurlähettiläille täällä. Nootissa sanotaan kolmen länsivallan "käyttävän hyväkseen liikenneyhteyksien kontrollin puutetta väärinkäyttäen selvästi asemaansa Länsi-Berliinissä".

'On tapahtunut räikeää vuonna 1945 tehdyn sopimuksen rikkomista jolloin sovittiin länsivaltojen garnisonien ilmayhteydestä väliaikaisuuden perusteella siinä mielessä, että näiden garnisonien sotilaalliset tarpeet tulevat tyydytetyiksi, mutta mitään oikeuksia ei ole annettu revanshihenkisille Länsi-Saksan militaristeille."

Länsimaiden täkäläisissä diplomaattipiireissä tulkittiin tämän nootin merkitystä siten, että neuvoteltaessa länsivaltojen tulevista oikeuksista kulkuyhteyksistään Länsi-Berliiniin, mikä sijaitsee 110 mailin päässä Länsi-Saksan rajasta Saksan demokraattisen tasavallan alueella, Neuvostoliitto tulee ehkä vaatimaan, ettei Länsi-Saksan propagandisteja ja provokaattoreita saa kuljettaa ilmakäytävän kautta.

Myös otaksutaan Neuvostoliiton vaativan oikeutta siivilöidä matkustajat, jotka matkustavat joko Länsi-Saksasta Länsi-Berliiniin tai päinvastoin.

Yhdysvaltain valtiodepartmentin eräs puhemies myönsi torstaina, että länsivalloilla "ei ole ehdotonta oikeutta esteettömään" liikenneyhteyteen Länsi-Berliinin kanssa. Viitaten v. 1944—45 Neuvostoliiton kanssa tehtyyn sopimukseen, jonka mukaan länsivalloilla on oikeus garnisonensa huoltoon ilmakäytävän kautta, Valtiodepartmentin puhemies sanoi että näistä oikeuksista "ei voida tinkiä".

Pariisissa väitettiin tämän nootin olevan merkkinä siitä, että Länsi-Berliinin liikenneyhteyskysymykseen on noussut erittäin vaarallinen uusi seikka.

Neuvostoliiton nootissa syytetään, että Länsi-Saksa yrittää tarkoituksellisesti aiheuttaa vaikeuksia länsivaltojen ja Neuvostoliiton välille. Länsi-Saksa haluaa aiheuttaa "vaikeuksia ja kiistoja saadakseen kehittymään yhteenottoja länsivaltojen ja Neuvostoliiton kanssa" sanotaan nootissa.

Samalla nootissa selitetään, että Länsi-Saksan provokaattoriset toimenpiteet ovat viimeaikoina jyrkästi lisääntyneet. "Ne ovat saavuttamassa sellaiset mittasuhteet, että ne muodostavat vaaran rauhalle sillä alueella.

"Länsi-Saksan hallituksen ja Bundestagin (parlamentin) viralliset edustajat saapuvat Länsi-Berliiniin ilmakäytävän kautta ja menevät suoraan lentokentältä mielenosoitusmatkoille kaupungille, antaen siellä provokaattorisia ja vihamielisiä lausuntoja Saksan demokraattista tasavaltaa ja Neuvostoliittoa vastaan."

Nootissa sanotaan, että Neuvostoliiton hallitus on toistamiseen kiinnittänyt Yhdysvaltain ja muiden länsimaiden hallitusten huomiota siihen, että Länsi-Saksa on laittomasti ja kokonaan sopimattomasti sekaantunut Länsi-Berliinin asioihin".

Ruotsin ja Norjan konsulit Länsi-Berliinissä sanoivat torstaina saaneensa tiedon Saksan demokraattisen tasavallan hallitukselta, että mainittujen maiden kansalaiset eivät voi toistaiseksi matkustaa Itä-Saksasta Länsi-Saksaan. Tämä matkustuskielto on voimassa vain väliaikaisesti. Itä-Sakasassa ei ole annettu länsimaalaisille maasta poistumislupaa elokuun 13 päivästä lukien. Länsi-Berliinistä saatujen tietojen mukaan tämä väliaikainen matkustusrajoitus koskee noin 800 länsimaalaista, jotka asuvat Itä-Saksassa. Niistä on noin 500 hollantilaista, 100 ruotsalaista ja 200 englantilaista. Lisäksi on muutamia norjalaisia, tanskalaisia jne.

Erään torontolaisen finanssifirman lähettinä toimiva entinen newbrunswickilainen 66 vuoden ikäinen Emery Cosman löysi äskettäin kadulta pankin vahvistaman $3,000,000 shekin, jolla hän kaikkien "sääntöjen" mukaan olisi voinut nostaa mainitun summan rahaa, mutta hän vain hyvin yksinkertaisesti palautti sen shekissä osoitetun yhtiön kassatytölle. Viime vuonna Cosman löysi erään pankin lattialta $90,000 rahassa ja shekkeinä, jotka ilmeisestikin oli tarkoitettu jätettäväksi pankkiin talletettavaksi. Tässäkin tapauksessa hän mitään sanomatta jätti rahat kassanhoitajalle. Itse hän ei ole vielä.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Nehrun kanta Berliinistä

Intian pääministeri Nehru, jonka kannatusta ja tukea Washington on erikoisella huolella tavoitellut "Berliinin kriisissä", antoi keskiviikkona armottoman ja sattuvan iskun sotahysterian lietsojille linjoittumalla varauksetta Neuvostoliiton ja Itä-Saksan neuvotteluasenteen puolelle.

Yhdysvaltain varaulkoministeri eli valtiosihteerin apulainen Chester Bowles, joka on aikaisemmin toiminut Yhdysvaltain suurlähettiläänä Intiassa, teki elokuun alussa erikoismatkan Intiaan nimenomaan siinä mielessä, että hän saisi pääministeri Nehrun kannattamaan Washingtonin sotaista asennetta Berliinin kysymyksessä. Merkillepantavaa myös on, että hän vetosi Intian kannatukseen erikoisesti sillä perusteella, että "kansainvälinen laki ja oikeus" on muka Washingtonin sotahysterian puolella.

Aloittaessaan keskiviikkona maansa parlamentin istunnossa kaksipäiväisen keskustelun ulkopoliittisista kysymyksistä, pääministeri Nehru heitti arvottomana roskana pois sellaiset väitteet, että "laki ja oikeus" on muka Washingtonin puolella Berliinin kriisissä, mukaanlukien rajan sulkemisessa Itä- ja Länsi-Berliinin välillä. "Neuvostoliiton ja Itä-Saksan viranomaiset voivat helposti väittää, että heillä on oikeus kontrolloida Itä- ja Länsi-Berliinin välistä liikennettä", sanoi pääministeri Nehru, sillä "vuoden 1944 sopimuksen jälkeen on tapahtunut kaikenlaisia muutoksia". Vaikka hän ei sitä suoraan sanonutkaan, niin ylläoleva lausunto viittaa selvästi siihen, että kun Yhdysvallat liittolaisineen on rikkonut mennen ja tullen ko. sopimuksia Berliinissä, niin ne eivät luonnollisestikaan voi olla enää sitovia sen paremmin Neuvostoliiton kuin Itä-Saksankaan kohdalta.

Pääministeri Nehru meni puheessaan vieläkin pitemmälle. Hän osoitti että vuoden 1944 sopimus antoi Yhdysvalloille ja sen liittolaisille oikeuden miehittää vain Berliini, jotavastoin Itä- ja Länsi-Berliinin välisestä liikenteestä sovittiin Neuvostoliiton kanssa vasta vuotta myöhemmin, jolloin Neuvostoliitto myönsi ko. kulkuyhteydet suusanallisen suostumuksen muodossa. "Tämä (suusanallisesti myöhemmin annettu suostumus Itä- ja Länsi-Berliinin välisestä vapaasta liikunnasta) ei edusta oikeutta, vaan myönnytystä Neuvostoliiton taholta", selitti pääministeri Nehru asettuessaan horjumatta Washingtonin lakitieteellisiä jaarituksia vastaan.

Mainitsematta asejoukkojaan mielenosoituksellisesti Länsi-Berliinin lähettänyttä Yhdysvaltain hallitusta nimeltään, pääministeri Nehru tuomitsi jyrkästi tällaiset provokatiot ja alleviivasi sitä, että Berliinin kriisi on ratkaistava neuvottelujen avulla, kuten Neuvostoliitto ja Saksan demokraattinen tasavalta ovat suositelleet. Hän osoitti, että Saksasta on kehittynyt selvästi kaksi erillistä valtiota ja "kummallakin puolella on oikeus itsenäisen maan tavoin kontrolloida liikennettä" alueellan.

Pääministeri Nehru esitti toistamiseen käsityskannan, että Berliinin kriisi on ratkaistava neuvottelujen avulla "sen sijaan että kuljetellaan sotajoukkoja ja julkaistaan lausuntoja".

Washingtonissa suhtaudutaan pääministeri Nehrun lausuntoon Berliinin kriisistä osapuilleen yhtä suurella "ilolla" kuin kotienomistajat tervehtivät aina kohoavien kunnallisverolaskujensa saantia, sillä sotahysterian lietsojat olivat panneet suuria toiveita siihen, että he saavat kansainvälisiin lakipykäliin ja ennakkoratkaisuihin viitaten kannatuksen Nehrulta, joka pitää kansainvälisiä lakeja ja tapoja suuressa arvossa.

Samalla kertaa Nehrun lausunto on tavallaan "armonisku" niille väitöksille, joiden tarkoituksena on lakipykäliin vedoten osoittaa, että kansainvälinen laki on muka Yhdysvaltain sotahysterian puolella Berliinin kriisissä. Sellaisia jaarituksia ei usko Nehrun lausunnon jälkeen enää kukaan.

Kun Intian pääministeri hylkäsi näin varauksettomasti nämä kansainvälisiin lakipykäliin perustuvat verukkeet, niin silloin on meidänkin maamme, Canadan hallituksen syytä tarkistaa kantaansa ja asettua laillisuuden puolelle Washingtonin laittomuuspolitiikkaa vastaan.

Berliinin kriisistä on todella annettu jo tarpeeksi paljon lausuntoja ja julistuksia. Selvää myös on, ettei muutaman sadan sotilaan provosoivalla kuljetuksella ratkaista enää yhtään mitään eikä ainakaan Berliinin kriisiä. Muuta keinoa ei siis ole kuin se, että suurvallat rupeavat neuvottelemaan kuten Intian pääministeri Nehru esittää ja kuten pääministeri Diefenbakerinkin tulisi vaatia, ei vain oikeuden ja rauhanasian vuoksi, vaan myös siksi, että se palvelisi samalla myös Canadan kansan ja valtion parhaita etuja.

Tiedemiehen sana typeryydestä

Maailmankuulu brittiläinen tiedemies, lordi Bertrand Russell varoitti viime viikolla Englannin ulkoministeri lordi Homea Berliinin seikkailusta ja huomautti samalla, että joidenkin yltiöpäiden mielipiteistä huolimatta Saksan demokraattinen tasavalta on olemassa sittenkin, vaikkei sitä virallisesti Englannissa tunnustettaisikaan.

"Lordi Homen — Britannian ulkoministerin — neuvotteluja vastustava kanta herättää syvää levottomuutta", kirjoitti tämä 89-vuotias filosofi Peace News-aikakauslehdessä viime perjantaina. "Tuntuu siltä kuin lordi Home — jos hän todellakin noudattaa NATOn politiikkaa — uskoisi Itä-Saksan tunnustamatta jättämisen niin tärkeäksi, että se olisi atomisodan arvoinen, huolimatta siitä, että tunnustaminen Hrushtshevin esittämillä ehdoilla ei aiheuttaisi Länsi-Berliinille minkäänlaista vahinkoa. Itä-Saksa tulee jäämään jäljelle, vaikka meidän diplomaattimme eivät halua sitä mainita. Kaikista tyhmyyksistä, joita hallitukset ovat viime vuosina tehneet, on tämä varmaankin kaikkein typerin."

Tämä ajankohtainen varoitus sopii ottaa huomioon myös Ottawassa, missä liittohallituksen jäsenet antavat toistamiseen ilmeisesti harkittuja "vuotoja" suunnitelmista Canadan NATO-voimien lisäämiseksi Euroopassa ns. Berliinin kriisin johdosta, mikä edusta todella kaikista aikaisemmista tuhmuuksista suurempaa typeryyttä, kuten Nobel-palkinnon saanut tiedemies Russell aivan oikein sanoo oman maansa ulkoministerin Berliinin ohjelmasta.

Länsi-Saksa suunnitteli itään hyökkäystä syksyllä -- Ulbricht

Berliini. — Bonnin hallitus suunnitteli ryhtyvänsä syyskuussa pidettävien liittopäivävaalien jälkeen avoimiin sotilaallisiin provokaatioihin, kansalaissotaan ja avoimeen hyökkäykseen Saksan demokraattista tasavaltaa vastaan, lausui SDT:n valtion neuvoston puheenjohtaja Walter Ulbricht viime perjantai-iltana pitämässään radio- ja televisiopuheessa. On selvää, että tällaisten seikkailusuunnitelmien ja niiden jo täydessä vauhdissa olleiden toteuttamisvalmistelujen johdosta oli syntymässä tilanne, joka olisi pakosta muodostunut hyvin vaaralliseksi Euroopan ja koko maailman rauhalle, jatkoi Ulbricht.

Viime päivinä on tapahtunut aallokko käynyt siellä ja täällä melko korkeana, mutta aallot tyyntyvät vähitellen. Länsi-Berliinin ja Bonnin hallitsevien piirien lietsoma levottomuus on tasaantunut. Luonnollisesti meidän on edelleenkin oltava valppaina, mutta elämä sujuu rauhallista rataansa, lausui Ulbricht puheessa alussa.

Ulbricht palautti mieliin Saksan demokraattisen tasavallan tekemät yli 100 ehdotusta Saksan kysymyksen rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi. Bonnin hallitus on hylännyt ne kaikki. Sen sijaan on sotaministeri Strauss kiihdyttänyt entisten Hitler-kenraalien komennossa olevan Länsi-Saksan NATO-armeijan atomivarustelua. Strauss sanoo ylimielisesti, ettei toinen maailmansota vielä ole päättynyt. Hän jatkaa suoraan Hitlerin ja Himmlerin seikkailusuunnitelmia, Ulbricht totesi.

VAARALLISIA SUUNNITELMIA

Olemme saaneet tietää Bonnin hallituksen suunnitelmista, lausui Ulbricht. Niiden tarkoituksena oli luoda äärimmilleen kärjistetyn häiriötoiminnan avulla sellaiset olosuhteet, että Länsi-Saksan vaalien jälkeen olisi voitu aloittaa avoin hyökkäys Saksan demokraattista tasavaltaa vastaan, kansalaissota ja avoimet sotilaalliset provokaatiot.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hilma Mäntynen, Kapuskasing, Ont., täyttää sunnuntaina, elokuun 27 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Hallituksemme toimenpiteet ovat auttaneet säilyttämään mainittujen suunnitelmien uhkaaman Euroopan ja koko maailman rauhan, Ulbricht lausui. Hän sanoi toivovansa, että myös Länsi-Saksan ja Länsi-Berliinin kansalaiset käsittäisivät, että on hyvinkin mahdollista, että demokraattisen Saksan toimenpiteet pelastivat heidän elämänsä.

MIKSI EI AIKAISEMMIN?

Monet ovat kysyneet, sanoi Ulbricht, miksi SDT on odottanut näin kauan, ennen kuin ryhdyttiin toimenpiteisiin. Haluaisin vastata aivan avoimesti, että halusimme käyttää viimeisenkin mahdollisuuden päästä yhteisymmärrykseen, hän jatkoi. Olimme paljastaneet Länsi-Saksan sodanvalmistelut. Olimme varoittaneet Adenaueria, olimme kääntyneet Länsi-Saksan työläisten puoleen selittäen heille, mikä vastuu heillä on siitä, mitä Länsi-Saksassa tapahtuu.

Nyt sotaministeri Strauss on jo tunnustanut silloin kiistämänsä salaisen varustelusuunnitelman olemassaolon sanoen, jopa, että se on kohta toteutettu ja että siirrytään toteuttamaan Länsi-Saksan armeijan täydellisen atomivarustelun suunnitelmaa. Puheet ettei Länsi-Saksa muka halua vielä atomikärkiä omaan hallintaansa sopivat esitettäviksi lastentarhassa, mutta eivät täysikasvuisille ihmisille, sanoi Ulbricht.

HITLERIN PROPAGANDAA

On sanottava, etteivät herrat Adenauer ja Strauss Hitler-kenraaleineen ja apulaisineen ole osoittaneet yrityksessään käydä SDT:n kimppuun mitään erityistä mielikuvituksen runsautta, Ulbricht totesi. Vielä muistetaan, miten Hitler valmisteli hyökkäystään Tshekkoslovakiaan ja sitten Puolaan. Radio ja natsien päälehti "Völkischer Beobachter" samoin kuin koko natsien lehdistö julkaisivat kuukausimääriä päivittäin uutisia pakolaispaoista, vanhasta äidistä, joka kokonaisen lapsilauman kanssa hyppi yli rajapuomien ja muiden esteiden pelastuakseen kotiin valtakuntaan ja vapauteen". Lisänä oli valheellinen propaganda itsemääräämisoikeuden suhteen, sillä hehän halusivat itse määrätä, mikä oli heidän seuraava saaliinsa.

Aivan samaan tapaan, vieläpä sanasta sanaan samanlaisin otsikoin yritettiin nyt häväistä Saksan demokraattista tasavaltaa, hämätä sen kansalaisia ja saada aikaan paniikkia heidän keskuudessaan ja valmistella siten maaperää hyökkäykselle.

VAARALLINEN LÄNSI-BERLIINI

Jokaiselle, jolla on silmät nähdä ja korvat kuulla, on käynyt selväksi, että Länsi-Berliini on todella erittäin vaarallinen sodanpesäke, josta voi tulla toinen Sarajevo, jatkoi Ulbricht. Yhä useammat ihmiset Saksassa ja muissa maissa ovat tajunneet, ettei enää riitä puhua yleensä rauhasta. Oli pakko pitää huoli siitä, että ajoissa päästiin sen tulen herraksi, jota Länsi-Berliinissä lietsottiin ja joka uhkasi levitä naapurienkin taloihin.

Ulbricht totesi SDT:n toimenpiteiden merkinneen rauhanomaisen rakennustyön tehokasta suojaamista Länsi-Berliinistä käsin suoritettua häiriötoimintaa sekä työtätekevien taloudellisten etujen vahingoittamista ja nuorison demoralisoinnin estämistä.

Berliinin olosuhteiden edistämään ja laajalle levinneeseen salakuljetus- ja keinottelutoimintaan viitaten Ulbricht totesi, että SDT:n pääkaupungissa ja sen lähiympäristössä tulee vieläkin jonkin aikaa olemaan ihmisiä, jotka ovat antaneet Länsi-Berliinin "rintamakaupunkisuon" turmella itsensä. Monet ihmiset eivät enää vuosikausiin ole tehneet rehellistä työtä. Näitä ihmisiä on autettava tottumaan jälleen säännölliseen työn tekoon.

PANSSARIT OVAT VÄLTTÄMÄTTÖMIÄ

Monet ovat kysyneet, lausui Ulbricht, oliko ehdottoman välttämätöntä ajaa panssariavaunuja sektorirajan läheisyyteen. Se oli välttämätöntä, jatkoi hän, sillä näin otettiin provokaattoreilta etukäteen halut järjestää vaarallisia välikohtauksia. Kaikkien meidän toimenpiteittemme yhteydessä tapahtui vähemmän kuin mitä tapahtuu keskinkertaisen rock-and-roll-tilaisuuden yhteydessä Länsi-Berliinin urheilupalatsissa, totesi Ulbricht.

Ulbricht korosti, ettei Brandenburgin portilla ole kysymys toimenpiteistä, jotka kohdistuisivat Länsi-Berliinin väestöön, vaan siellä on kysymys toimenpiteistä, jotka kohdistuvat Saksan demokraattisen tasavallan "Vyöryttämistä" Länsi-Berliinistä käsin. Koko maailmalle on nyt myös selvää, ettei ole kysymys Länsi-Berliinin vapaudesta, jota ei milloinkaan ole uhattu, vaan kysymys on Hitler-kenraalien "vapaudesta" uuden sotaseikkailun sytyttämiseen.

NYT LÄNSI-SAKSALAISTEN VUORO

Ulbricht totesi, että äärimmäisyysainekset Brandenburgin portilla on lyöty, ja nyt on Länsi-saksalaisten itsensä vuoro lyödä heidät Reinillä ja Ruhrilla.

Osoittaen sanansa Länsi-Saksan kansalaisille Ulbricht lausui: SDT:n pääkaupungissa vallitsee rauha ja järjestys. Kenenkään ei pidä antaa joittenkin Länsi-Saksan poliitikkojen hysteeristen puheiden johtaa itseään harhaan. Demokraattisen Saksan ja sen liittolaisten toimenpiteet edistävät rauhan asiaa ja auttavat estämään, ettei Länsi-Berliinistä tule toista Sarajevoa.

Rauhan jatkuva säilyminen riippuu suuresti Länsi-Saksan työläisistä, talonpojista ja kaikista rauhaa rakastavista ihmisistä. Sillä Länsi-Saksa on militarismin ja revanshismin tukikohta. Sieltä käsin uhataan maailman rauhaa. Siksi on välttämätöntä, että kaikki Länsi-Saksan järkevät kansalaiset yhtyvät tehdäkseen lopun parantumattomien itämaan-ritareiden ja kostonjanoisten Hitler-kenraalien, vanhojen ja uusien natsien mielettömästä politiikasta. Tämä on välttämätöntä, jotta molempien Saksan valtioiden välille voitaisiin luoda normaalit suhteet ja jotta lopulta kansakunnan yhtenäisyys voitaisiin palauttaa.

On mahdollista, lausui Ulbricht, että rauhansopimuksen solmimisen yhteydessä tulee esiintymään tiettyä jännitystä. Mutta rauhansopimus aikaansaa samalla sellaiset olosuhteet, että normaalien suhteiden luominen molempien Saksan valtioiden välillä käy mahdolliseksi.

SDT on valmis Neuvostoliiton ja länsivaltojen välisten neuvottelujen jälkeen ja SDT:n ja Länsi-Saksan välisten neuvottelujen pohjalla luomaan uudet suhteet.

KUN PÄÄSOPIMUS ON RIKOTTU EI PIDÄ PUHUA SIVUSOPIMUKSISTA

Puheensa loppuosassa Ulbricht vastasi länsivaltojen väitteeseen, että Berliinin sektorirajan sulkeminen merkitsisi neljän vallan sopimuksen rikkomista. Hän totesi, että vetoaminen neljän vallan sopimukseen ja ns. Berliinin statukseen on sokeiden varjoleikkiä, sillä länsivallat ovat itse rikkoneet ne. Sitäpaitsi mitkään SDT:n toimenpiteet eivät koske mitenkään länsivaltojen etuja. Länsivallat rikkoivat pääsopimukset, Jaltan ja Potsdamin sopimukset silloin, kun ne sallivat Länsi-Saksan jälleenvarustelun aloittamisen ja ottivat sen NATO:n sotaliiton jäseneksi. Näin ne poistivat myös kansainoikeudellisen pohjan mainittujen sopimusten toimeenpanomääräyksiltä, jotka sisältyivät miehityshallintoa koskeneisiin pöytäkirjoihin. Yleisenä kansainoikeudellisena periaatteena on: se joka rikkoo pääsopimuksen, ei voi vedota sivusopimuksiin. Länsivallat aiheuttivat itse nykyisen tilanteen silloin kun ne julistivat Länsi-Berliinille kolmenvallan miehityssäännön, jolla ne mitätöivät myös muodollisessa lainopillisessa mielessä Berliinin neljän vallan statuksen.

TILATKAA VAPAUS!

Jyrkkä propakandakäänne tekeillä Yhdysvalloissa

New York. — Nykyinen jännittynyt tilanne Berliinissä on "edullista Amerikan Yhdysvalloille", sen vuoksi on välttämätöntä ylläpitää ja harjoittaa samaan aikaan kaikkialla maailmaa voimakasta propagandaa "Berliinin kriisin" merkeissä, sellainen on amerikkalaisten lehtiuutisten mukaan Kennedyn hallituksen uusin kannanmäärittely propagandan ja ulkopolitiikan alalla.

Presidentti Kennedy järjesti elokuun 15. pnä amerikkalaisille sanomalehtimiehille suljetun informaatiotilaisuuden, johon ulkomaalaisia lehtimiehiä ei kutsuttu. Presidentin tässä tilaisuudessa esittämiä lausuntoja ei julkaistu. Mutta New York Times julkaisi Washingtonin kirjeenvaihtajansa laajan selostuksen Kennedyn hallituksen päätöksestä harjoittaa "aktiivista propagandaa" Berliinin kysymyksessä. Kirjeenvaihtaja viittaa tässä yhteydessä "Washingtonin korkeimpiin virallisiin piireihin".

Samana päivänä USA:n valtiosihteerin sijainen Chester Bowles piti Washingtonissa lehdistön kansallisessa kerhossa puheen, johon sisältyi tunnustus, että USA:n tähän asti harjoittama imperialistinen politiikan propaganda on kärsinyt tappion ja ettei siihen uskota Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maissa. Bowles tosiasiallisesti kehotti amerikkalaisia propagandanharjoittajia käyttämään täydellisen tunnustuksen saaneita kansallisen vapauden, itsemääräämisoikeuden ja rauhanomaisen rinnakkainolon tunnuksia ja hyödyttämään niillä Yhdysvaltojen politiikkaa. Yhdysvallat on propagandassa selittävä "kansojen itsemääräämisoikeuden ja yhdenvertaisuuden periaatteen puolustajaksi", Bowles selitti.

Saksan kysymys on Bowlesin mielestä tässä suhteessa erittäin edullinen Yhdysvalloille. Amerikkalaisten propagandanhoitajien tehtävänä on ylistää Länsi-Saksaa ja kuvata tämä militaristinen ja kostonhimoinen valtio "vapaaksi, kukoistavaksi, vapautuneeksi yhteiskunnaksi, joka on poikkeuksellisen edistyksellinen ja paljon lupaava". Samaan aikaan on Saksan demokraattista tasavaltaa panetelaan kaikin tavoin.

Saksan DT:n hallituksen toimenpiteistä Länsi-Berliinistä käsin harjoitettavaa kumoustoimintaa vastaan Bowles neuvoi selittämään "todistukseksi kommunistisen järjestelmän tappiosta". Berliinin tilannetta Bowles nimitti "maailman kommunististen ja ei-kommunististen maiden väliseksi kilvaksi". "Juuri täällä, Euroopan keskuksessa — Bowles huudahti pateettisesti — tapahtuu kilpailu, johon Hrushtshev sijoittaa kaiken, ja sen tulokset ovat selvät: kommunismi on kärsinyt romahduksen".

Bowles esitti suositeltavaksi propagandistista asennetta Yhdysvalloille sen esiintymiseksi maailman areenalla ja pyrkiessä vaikuttamaan puolueettomiin maihin, jotka ovat äskettäin saavuttaneet itsenäisyytensä. Hän sanoi suoraan, että "itsemääräämisoikeuden periaate, josta Berliinissä on kysymys, on sovellettava maailman kaikkiin maihin".

Kuten näkyy mainitusta New York Timesin artikkelista, USA:n korkeimmat hallitusviranomaiset ovat hyväksyneet nämä uudet propagandaohjeet ja suosittelevat niitä käytettäviksi.

Kirjeenvaihtaja tähdentää, että uudessa propagandakampanjassa kiinnitetään erikoista huomiota puolueettomiin maihin. "USA:n Jugoslavian suurlähettiläs George Kennan — lehti kirjoittaa — keskusteli elokuun 15. pnä presidentti Kennedyn kanssa . . . erikoisesti suunnitelmista, jotka ovat yhteydessä sen kanssa, miten voitaisiin vaikuttaa syyskuun 1. pnä Belgradissa kokoontuvaan puolueettomien maiden johtajien konferenssiin".

Bowles puhui varsin hämärästi siitä, miten rauhanomaisen rinnakkainolon ja itsemääräämisoikeuden tunnukset tulevat kuvastumaan USA:n ulkopolitiikassa, reaalisissa asioissa.

Sitävastoin New York Timesin kirjeenvaihtaja kertoo USA:n ulkopoliittisista suunnitelmista avoimemmin. "Hallitus, — hän kirjoittaa — painostaa suunnitelmissaan edelleenkin asevoimien jatkuvaa vahvistamista. Uutisilla joka päivä jatkuvasta osittaisesta mobilisaatiosta hallitus toivoo ilmeisesti saavansa Neuvostoliiton vakuuttuneeksi, että tämän vuoden loppuun mennessä Yhdysvallat kokoaa valtavan voiman sekä tavallista että ydinsotaa varten".

Siten uusi propagandakampanja, jonka tarkoituksena on saada maailman yleinen mielipide vakuuttuneeksi, että USA on kansallisen vapauden ja rauhanomaisen rinnakkainolon kannattaja, ei todellisuudessa ole muuta kuin koko maailmalle hyvin tunnetun hyökkäysluontoisen "voimapolitiikan" naamiointia.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Esiraivaajia

Ilman turhaa kansalaisylpeyttä voimme rehellisesti sanoa, että suomalaiset ovat yleensä pidettyjä työpaikoillaan, onhan siitä aina kuultu, että etenkin palvelukseen pyrkiessä on suomalaisuus ollut paras suositus, samoin painavammissa ja miestä kysyvimmissä rakennus- ja metsätöissä. Myöskin hyvää ammattitaitoa vaativat työt ovat saaneet suuren määrän suomalaisia ammatinharjoittajia ja on ehkä hauskaa tutustua suomalaisia kiittävään puheenkohtaan, jonka liikkeen edustaja mr. H. Rose piti Räätäliammattikunnan 65-vuotisjuhlassa joku vuosi sitten. Lyhennämme tähän mielenkiintoisemmat kohdat hänen puheestaan.

Osaston syntyaikoina oli Toronton kaupungissa Sovel & Armstrong-niminen liike, joka tuotti siihen aikaan maailman huomattavammasta englantilaisesta Poole-räätäliliikkeestä 12 räätälikisälliä, jotka olivat siis esiraivaajia tällä alalla sillä he olivat ensimmäiset ammattitaitoiset koko Canadassa. Siihen aikaan tehtiin kaikki työt käsin sillä ompelukone oli vielä tuntematon. Kun liike sitten osti ensimmäisen ompelukoneen niiden ilmestyttyä, niin se sai työntekijät niin kiihtymään, että he joukolla marssivat Bay-katua ja paiskasivat koneen Toronton lahteen. He näet pelkäsivät että koneiden tulo saattaa heidät työttömäksi.

1895 räätäleillä oli ensimmäinen lakko, joka kesti seitsemän kuukautta. Kostoksi Räätäleiden Tukkukauppa julisti työsulun 1896 ja tuotti lakonrikkureita Montrealista. Pettymyksen tuotti vielä se, että rikkureiden matkakulut onnistuttiin ottamaan uniolta.

1887—1900 vuosien välillä tuli Suomesta Torontoon joukko räätäleitä innostaen työväen yhteistuntoon liittyen voimistamaan ammattiyhdistystä. Mm. nimet sellaiset kuin Jim Lindala (joka kerran oli Toronton pormestariehdokkaana) John Ranta, Reindhold Mikkonen ja A. Saarimäki, viimeksimainittu toimien monta vuotta Suomen konsulina.

Nämä jäsenet yhdessä liikkeen edustajan ja organiseeraajan George Sangsterin ja osasto sihteerin James Watt'in kanssa onnistuivat perustamaan vahvan ammattiyhdistyksen. Tämän ansioksi on luettava se, että v. 1906 alkanut lakko saatiin heti sovittua työläisten eduksi.

Juttu jatkuu edelleen mutta mielenkiintoisintahan siinä olikin tuo suomalaisten osuutta kertova kohta.

Turvattu elämä

Amerikkalainen sanomalehtimies kirjoittaa Moskovasta, että kun amerikkalianen etsii rahaa, niin venäläinen etsii tavaraa. Heidän ei ole pakko säästää kun eläminen ja tulevaisuus ovat turvatut ja vain hyvin harvat henkilöt siellä enää säästävätkään. Hän näki tapauksen aivan hotellinsa edessä kuinka mies alkoi aukomaan pakettia, joka sisälsi kumisia kylpyhuoneen mattoja, eikä saanut pakettiaan kunnialla auki kun ostajat olivat jo ne vaihtaneet rahaksi.

Poliisi ilmestyi paikalle hiukan liian myöhään, myyjä oli hävinnyt rahoineen ja ostajat mattoineen. Hän kysyi oliko se varastettua tavaraa? Tuskin, hän jatkaa, sillä suuret liikkeet puolestaan ovat alkaneet lähettää myyjiä kaduille. Jalankulkijat ostavat kysymyättä laatua tai hintaa, iloiten siitä että saavat tilaisuuden ostamiseen ennen poliisin asiaan sekaantumista ja huomaten jälkeen päin maksaneensa täydellisen hinnan tavarasta ilman alennusta.

Venäläiset maksavat läntisen mittapuun mukaan dollarissa laskien suunnilleen kengistä 15—30, paidoista 6—12, syystakeista 90, rayon solmioista 1.50, ja naisten alushameista 2—4. Vaatteiden arvo on noin puolet niiden hinnasta, mutta hän jatkaa, että venäläisten kannattaa maksaa $100 $50 päällystakista, siitä yksinkertaisesta syystä, ettei heillä ole muuta ostettavaa kuin ruoka ja vaatteet.

Halvempipalkkaisille työläisille on luvattu ensi vuonna palkankorotusta 30—38 dollarista 52—64 dollariin kuukaudessa. Kaikki muut paitsi ruoka- ja vaatemenot otetaan palkasta kuten asunnot, lääkärinkulut, vakuutukset, opiskelu ja verot. Eihän heillä ole syytä säästää kun elämä on näin turvattu kerrotaan tässä amerikkalaisessa uutistiedossa.

SITÄ JA TÄTÄ

RIPPIKOULUSSA

Pappi kysyy: — Mitkä ovat pääkappaleet?

Poika: — Lippahattu, lierihattu, karvahattu, hiihtolakki, silinteri ja knalli.

Pappi: — Mitä Johannes Kastaja teki Jordan-virralla?

Poika: — Taisi olla tukinuitossa.

Pappi: — Keitä olivat ne miehet, jotka tulivat Abrahamia tapaamaan Mamren tammistoon?

Poika: — Taisivat olla niitä Enso Gutzeitin paperipöllien ostajia.

Pappi: — Mitä Nebukanezar laski alleen?

Poika — Nebukanezar laski alleen koko Kaldean maan.

SAMA SE

Koulun uskontotunnilla puhui opettaja enkeleistä korkeudessa. Hän sanoi:

— Katsokaas lapset, enkeleillä on siivet. Tekin saatte kerran siivet, kiltit lapset saavat valkeat siivet, mutta pahat ja syntiset saavat mustat siivet.

Eihän kukaan teistä halua mustia siipiä?

Pikku Pekka oli kuunnellut tarkkaavaisena ja silmät loistaen. Nyt hän viittaa ja sanoo innoissaan:

— Mutta opettaja samahan se sille, kun vain saa lentää.

AIHETTA YLPEILLÄ

— Isoisäni täytti tänään 80 vuotta, kehasi Kalle toisille pojille.

— Minun isoisäni on jo 85 vuotta, ylvästeli Pekka.

— Mitä tuo nyt on. Minun isoisäni olisi jo 110 vuotta, jos eläisi järäytti Jukka voiton varmana.

PÄIVÄN PAKINA

Harrasteluakin varojen mukaan

Useimmilla meistä on jonkinlaisia haarasteluhaluja vapaahetkiemme ratoksi.

Mutta aniharvat meistä "harrastavat" miljoonilla dollareilla leikkimistä.

Sellaisiakin heppuja kuitenkin on, koska Torontosta tiistaina tulleessa eräässä uutistiedossa kerrottiin 59-vuotiaasta miljoneerista, Percy W. Bishopista, joka pelkästään harrasteluhalusta avustaa $33,000,000 hintaista rakennussuunnitelmaa, maantie No. 27 varrella Etobicokessa. "Mutta tämä kiinteistöliike on vain harrastelua", kerrotaan mr. Bishopin sanoneen.

Tämän "julkisuutta välttelevän" öljymiljoneerin harrastelut ulottuvat myös kustannustoiminnan alalle sillä hänen kerrotaan juuri ostaneen kaksi tunnettua julkaisua, joiden nimet ovat: "Saturday Night" ja "Liberty". Niiden aikaisempi omistaja oli Toronto Maple Leaf baseball-klubin omistaja Jack Kent Cooke.

"Nämä julkaisut pantiin myytäväksi silloin kun mr. Cooke päätti keskittyä Yhdysvaltain toimintaansa ja niin esitti 25-vuotta Saturday Nightia lukenut mr. Bishop tarjouksensa", selitetään uutistiedossa.

Edelleen kerrotaan mr. Bishopin sanoneen, että hän "ei tiedä juuri mitään" kustannustoiminnasta, eikä hän odota saavansa siitä suuria voittoja. Hän ei tule vaikuttamaan julkaisujen toimitusohjelmaan.

"Minä pistäydyn toimistossa silloin tällöin, mutta jos ne yrittävät saada minun tekemään jotakin, silloin lähden pois", sanoo uusi omistaja.

Mainitun uutistiedon mukaan Saturday Night perustettiin 75 vuotta sitten. Libertyn levikki on 607,000 kappaletta ja se "tekee rahaa", mutta Saturday Night, jonka levikki on 70,000 aiheuttaa tappiota.

Saturday Night julkaisun toimittaja Arnold Edinboroughin kerrotaan sanoneen, ettei hänen toimittamansa julkaisun ohjelmaan ole suunniteltu mitään muutoksia. Mutta palvelukseen otetaan lisää työvoimaa, hän sanoi, ja kummatkin julkaisut muuttavat toimintapaikkansa uuteen toimistoon York kadun varrella.

* * *

Kuka vielä sanoo, ettei tässä maassa ole muka sanavapautta? Jos on vain eräitä miljoonia dollareita rahaa ja riittävästi "harrasteluhaluja", niin kuka tahansa voi ostaa samalla kertaa kaksikin julkaisua, vaikka ei ymmärrä kustannustoimintaa koskevista asioista sen enempää kun sika tuulimyllystä.

"Ja kun on varaa heittää joitakin miljoonia dollareita julkaisujen omistamiseen sekä uusien toimistojen järjestämiseen ja toimitustyövoiman lisäämiseen, niin silloin ei tarvitse huolehtia siitäkään, vaikka julkaisu aiheuttaa vähän tappiota. Sellaiset pikkuseikat järjestyvät aikoinaan, sillä mullikin nuolee mukaistaan ja tässä tapauksessa se tarkoittanee sitä, että miljoneeriomistaja lisää ilmoitustulojaan toisten miljoneeriystäviensä myötävaikutuksella.

Tällainen harrasteluhalusta aloitettu julkaisujen kustantamishomma on sitäkin miellyttävämpää kuin se ei vaadi omistajalta sen paremmin työtä kuin tietojakaan. Mr. Bishop myöntää "ettei hän tiedä mitään kustannustoiminnasta ja vakuuttaa, että vaikka hän voikin pistäytyä silloin tällöin toimistossa, mitään hän ei tule itse tekemään — eikä tarvitsekaan tehdä, sillä hän voi rahalla ostaa ammattitaitoisia toimittajia ja muita asiantuntijoita, joiden tehtävänä on huolehtia siitä, että julkaisut ilmestyvät, puhuvat asioista isoisten kukkaroon ja vaurastuvat.

Toisin on asia meidän pikkuihmisten kohdalta. Kukaan meistä ei voi "pikkurahan puutteessa" ostaa minkäänlaista sanomalehteä tai julkaisua yksilönä — vaikka meillä onkin siihen teoreettinen "oikeus".

Ainoa keino sanavapauden takaamiseksi myös pikkuihmisille on se, että työläiset, farmarit ja muut vähärahaiset yhdistävät rivinsä ja huolehtivat yhteisvoimin omien lehtiensä perustamisesta ja ilmestymisestä. Toisin sanoen, kun ei ole monimiljoneeria "takaamassa" kustannustoiminnasta aiheutuvia tappioita — ja tällä mantereella ei ole yhtään ainoata lehteä tai julkaisua, joka saisi puoltakaan kustannusmenoistaan tilausten ja yksityisnumeroiden myynnistä — silloin on järjestettävä haasterynttäyksiä, mikä on nyt käynnissä Liekin ja Vapauden hyväksi, tai joitakin muita rahoitusmenetelmiä.

Huolehtikaamme siis osaltamme, että Liekin ja Vapauden haastekampanjan alin tavoite, $7,000, tulee täytetyksi ja ylitäytetyksi, että kansalaistemme sanavapautta ei voida rajoittaa ja vähentää — vaikkei meidän takanamme olekaan sellaista "harrastelijaa" joka voisi heittää suurempia rahanippuja likoon. — Känsäkoura.

Douglas, NATO ja Saksa

Kirj. WILLIAM KASHTAN

Olisi ollut odotettavaa, ottamalla huomioon nykyisen Saksassa olevan vaarallisen Berliinin kysymyksen,, että Uuden Demokraattisen Puoleen kansallinen johtaja D. C. Douglas olisi puhunut sellaista vaarallista politiikkaa vastaan kuin mitä Yhdysvallat sekä toisten kapitalistiset valtiot noudattavat. Onnettomuudeksi näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Puhuessaan äskettäin Reginassa hän piti tarpeellisena huomauttaa, että parlamentissa olevat CCF:n jäsenet kannattavat NATO:n linjaa.

"Luulen heidän seuraavan Uuden Demokraattisen puolueen ohjelmaa", sanoi hän.

Sanoessaan tämän hän jatkoi, että Canada tulisi pysyä NATO:ssa kunnes Yhdistyneet Kansakunnat voi taata kollektiivisen turvallisuuden.

Douglas ei ole aloittelija politiikan alalla eikä myöskään ulkopolitiikaan nähden. Varmaankin hän tietää, että juuri NATO:n kautta Länsi-Saksa on aseistettu ja että se aiheuttaa uhan Euroopan ja koko maailman rauhalle. Hänen täytyy tietää, että Länsi-Saksa suunnittelee väkvaltaisin keinoin muuttaa Puolan ja Tshekkoslovakian rajat ja hävittää Saksan Demokraattisen Tasavallan asevoimien avulla. Hänen myöskin täytyy olla tietoinen siitä, että Länsi-Saksan imperialistit ovat painostaneet saadakseen kauko ohjuksia.

Ennenkaikkea hänen täytyy tietää, että kaikki tämä on tehty NATO:n johdolla, jonka jäsen Canada on.

On vallan hyvin sanoa, kuten hänkin, että "ihmiset ovat aihellisesti hermostuneita aseistetusta ja yhdistyneestä Saksasta . . ." Kysymyksessä on että ihmiset ovat hermostuksissaan aseistetusta Länsi-Saksasta ja sen politiikasta. Aivan oikeutetusti.

Juuri tästä syystä olisi ollut odotettavaa, että Douglas ja Uusi Demokraattinen Puolue olisivat puhuneet nyt Yhdysvaltain vaarallisesta politiikasta, jota Diefenbakerin hallitus seuraa. Sensijaan mr. Douglas ja oikeistojohto Uudessa Demokraatitsessa Puolueessa hyväksyivät NATO:n. Saadakseen sen oikeutetuksi Douglas ja oikeistojohto julistivat kannattavansa NATO:a "niin kauan kuin se pysyy pois ydinaseleiristä". Tämä on vain sanoilla pelaamista. Tosiasia on se, että NATO:n koko strategia perustuu ns. "ehkäisyyspolitiikkaan" — toisin sanoen — atomi ja vetypommeihin. Tosiasiassa NATO:n jäsenmaat ovat luvanneet Länsi-Saksalle ydinaseita. Kuinka silloin voidaan sanoa ettei se kuulu ydinaseleiriin. Siihen se kuuluu kaulaansa myöten.

Koristella NATO:a toiseksi kuin se on todellisuudessa on vaarallista peliä. Sen on vaarallista Uudelle Demokraattiselle Puolueelle ja ennenkaikkea maailman rauhalle, Canadan ja sen kansan turvallisuudelle.

Douglas oli oikeassa sanoessaan, että CCF:n jäsenet alahuoneessa kannattavat täydellisesti NATO:a ja ottavat toisen kannan kuin CCF:n vosikokous. Mutta hän on väärässä jos ja uskoo, että tämän maan asukkaat, ennenkaikkea järjestyneet työläiset tulisiva t pysymään vaiteliaana Berliinin vaarallisen tilanteen nähden.

Sota toi kauaskantoisia muutoksia Euroopassa. Ei Länsi-Saksan hallitus eivätkä toiset imperialistiset hallitukset voi kääntää takaisin historian kelloa. Nämä muutokset on otettava huomioon ja kahden Saksan kesken on saatava aikaan sopimus. Sen sijaan, että sanoisimme "me myöskin" pres. Kennedylle, Diefenbakerin hallitusta tulee painostaa tunnustamaan Saksan Demokraattinen tasavalta, Oder-Neissen raja ja tekemään kauppa- ja kulttuurisopimukset Saksan Demokraattisen Tasavallan kanssa. Tämä auttaisi rauhan ylläpitämistä, Länsi-Saksan seikkailuainesten, jotka pelaavat tulen kanssa vaikka se polttaisikin koko maailman, voittamista.

Sensijaan että kehoittaa kannattamaan NATO:a, T. C. Douglasin pitäisi kamppailla Saksan kysymyksen ratkaisemiseksi ja estää Saksan imperialistit alkamasta maailmansota.

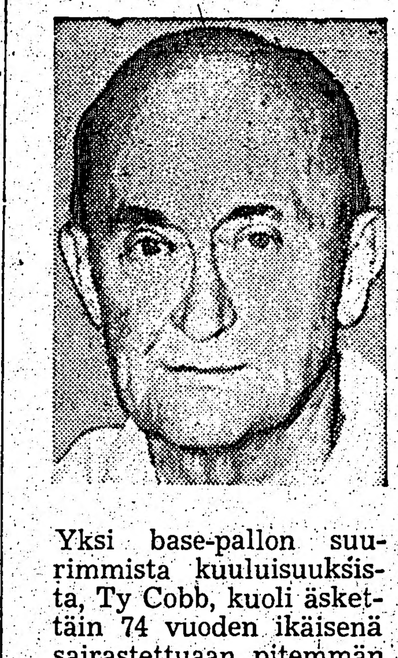

Yksi base-pallon suurimmista kuuluisuuksista, Ty Cobb, kuoli äskettäin 74 vuoden ikäisenä sairastettuaan pitemmän aikaa sokeritautia, sydänvikaa ja syöpää. Useimmat hänen 20:stä ennätyssaavutuksestaan base-pallossa tulevat ehkä säilymään alan korkeimpina saavutuksina pitemmän aikaa.

Saksan unionistit ovat aseistamista vastaan

Bonn. — Eräs länsisaksalainen unionisti on ilmaissut huolestumisensa Länsi-Saksan aseistamisen johdosta.

Länsi-Saksan Ravintotyöläisten union äskettäin ilmestyneessä lehdessä "Einigkeitissa" kirjoittaa tämän union puheenjohtaja Hans Naetcher:

"Demokratia on vaarassa. Globkesta (Länsi-Saksan valtioministeri) alaspäin saakka ovat demokratian vihollisia ja heillä on tärkeät asemat, he kontrolloivat parlamenttia . . . Bonnin valtion kaltaisessa maassa näyttää olevan välttämätöntä olla demokratian vastustaja ennenkuin saa määräysvaltaa missään asioissa.

"Meidän ei koskaan saa unohtaa v. 1933 toukokuun 1 päivää (jolloin Hitler murskasi Saksan työväenliikkeen) . . . Samat rotat ovat jälleen toiminnassa ja kylvämässä vihaa. Toivottavasti työläiset muistavat tämän ja pysäyttävät sen aikanaan. Parasta on tuhota kaikki rotat missä hyvänsä heitä tavataan.

"Vapunpäivä elää muistossa ja tulee elämään, huolimatta vastustavista voimista ja 'taloudellisesta ihmeestä'. Ei menneisyydessä eikä nykyään ole tarua sanoa: 'Kaikki pyörät pysähtyvät kun päätämme käyttää voimamme' . . .

'Me tuomitsemme maamme asestamisen ja erikoisesti sen aseistamisen atomiaseilla. Me vaadimme yleistä atomiaseiden kieltoa koko maailmassa . . .

"Ei riitä vain puhua rauhasta — on korkea aika saada se. Eikö ole surullista ajatella, että 16 vuotta sodan päättymisestä Saksa on jaettu eikä ole rauhansopimusta?

"Vaikka me tarvitsemme kipeästi kouluja ja sairaaloita me rakennamme kasarmeja, sotilasilmakenttiä ja harjoituskeskuksia . . .

"Me tulemme kaikella voimallamme vastustamaan sisäministeri Schröderin hätätilakontrollilakia perustuslain mitätöimiseksi, demokratian sekä vapauden hävittämiseksi."

Kokemäenjoki tulvii

Helsinki. — Runsaiden sateiden johdosta Kokemäenjoessa on vesi noussut ennätysmäisesti. Pahimmat kohdat ovat Vammalassa, Kolsin voimalaitoksen luona, Loimijoessa ja Porissa, jossa kymmeniä tuhansia tukkeja pääsi sunnuntaina iltapäivällä karkaamaan Kokemäenjoen uittoyhdistyksen erottelupaikoilta vieden mukanaan erottelukoneet. Koneet eivät kuitenkaan ehtineet upota ja niiden nostaminen on parhaillaan käynnissä.

Tilanne Kokemäenjoella pahenee hetki hetkeltä jokeen kaikilta puolilta virtaavan veden johdosta, kertoi uittopäällikkö, metsänhoitaja Yrjö Järvelä. Patoja ei voida sulkea, sillä silloin vesi peittäisi viljelysmaat.

NL osallistuu Montrealin teollisuusnäyttelyyn

Ottawa. — Neuvostoliiton Ottawan lähetystöstä tiedoitetaan, että Neuvostoliitto tulee osallistumaan syksyllä järjestettävään Montrealin teollisuusnäyttelyyn. Se tulee asettamaan näytteille teollisuus- ja maataloustuotteita. Tiedonannossa sanotaan, että rajoitettu tila rajoittaa myöskin tavaroitten näytteille panoa, mutta sen sijaan tullaan numeroiden, valokuvien ja graafillisten taulukkojen avulla selostamaan laajemmin Neuvostoliiton taloutta. Niinikään tullaan osoittamaan neuvostoteollisuuden nopeaa kehitystä. Sitten viimeisen 20 vuoden ajalla Neuvostoliiton teollisuustuotanto on noussut 420 prosenttia.

Näyttelyssä tullaan mm. esittämään Minskin ja Harkovin traktoritehtaiden tuotteita. Seuraavia automerkkejä esitetään näyttelyssä. Zil-111, Moskvich-407, Moskvich 432N, Paz 652 busseja sekä kahta trokityyppiä.

Niinikään asetetaan näytteille öljytuotteita ja öljypyöriä ja muita öljytuotannossa tarvittavaa koneistoa. Myöskin esitetään kaivinkoneita, tunnelien tekemiseen tarvittavaa koneistoa, kuten poria ja ilmapainelaitteita.

Lääkintäalalla tarvittavia koneita ja instrumenttejä pannaan näytteille. Kameroita, kelloja, radioita, TV-vastaanottimia ja kaikenlaisia soitinvälineitä on myöskin nähtävänä.

Pahin susikesä sataan vuoteen Pohjois-Karjalassa

Helsinki. — Pohjois-Karjalaa on kohdannut pahin susikesä sataan vuoteen. Rajapitäjissä ovat pedot sunnuntaihin mennessä surmanneet ainakin 245 kotieläintä, kertoi STT lle riistapäällikkö Mikko Rantanen Joensuusta. Lukumäärä on todellisuudessa varmasti suurempikin, sillä monet eläimet käyvät laitumella tiettömien salojen takana.

KANSANAUTO ZAPOROZHETS

Neuvostoliiton kaupunkien kaduille on alkanut yhä useammin ilmestyä aistikkaita pikkuautoja, Zaporozhets-kansanautoja, jonka ovat luoneet ukrainalaisen Zaporozhjen kaupungin autotehtaan työntekijät. Sitä suunniteltaessa otettiin parhaat ominaisuudet useista aikaisemmin luoduista kevyemmän tyyppisistä autoista: yhdeltä hyvät kulkuominaisuudet, toiselta korin muoto jne.

Zaporozhetsilla on sellaisia mainioita ominaisuuksia kuin pieni paino ja koko sekä minimaalinen polttoaineen kulutus, ja samalla se on säilyttänyt itsellään valtaosan korkeimman luokan auton ominaisuuksia.

Zaporozhetsin umpinaiseen metallikoriin, sen mukaville pehmeille istuimille mahtuu hyvin neljä ihmistä. Korkeus istuimesta kattoon on 86 cm, joten tavallista kookkaampien ihmisten ei tarvitse tuntea oloaan epämukavaksi autossa istuessaan. Suunnittelijat ovat vaivanneet melkoisesti päätään miettiessään, kuinka he saisivat auton sisustetuksi mahdollisimman suunnitelmallisesti. Tämän työn tuloksena auton pienestä koosta huolimatta — sen pituus on 330,5 cm, leveys 140 cm ja korkeus 142 cm — matkustajat voivat sijoittua siihen mukavasti.

Joskin tämä pienoisauto jää pikateillä jälkeen muista henkilöautoista — sen ylin nopeus on 90 km/t —, niin tilanne muuttuu tultaessa kaupunkiin. Auton 25-hevosvoimainen moottori, 650 kilon paino ja pieni koko saavat aikaan sen, että se liikkuu kaupungin liikenteen vilinässä kuin kala vedessä. Tässä sille ei löydy vertaa. 30—40 km tuntinopeudella ajettaessa Zaporozhets kuluttaa 100 kmn matkalla 4,5—5 litraa ja 70—80 kmn nopeudella ajettaessa 6—6,5 litraa.

Auton moottori on rakenteeltaan sangen omaperäinen. Sylinterien työtilavuus on 750 kuutiosm. Neuvostoliiton mitä erilaisimmissa ilmasto-olosuhteissa toimeenpannut pitkälliset maantiekokeilut ovat osoittaneet moottorin suuren luotettavuuden. Moottoria on mahdollista käyttää pitkiä aikoja ja taata liikkuminen huonoillakin teillä.

Zaporozhetsin kulkuominaisuuksien takeena on vielä se, että sen runko on melko korkealla pyörien päällä. Autossa on neljä vaihdetta eteenpäin ja yksi taaksepäin.

Moottori sijaitsee auton takaosassa. Sitä pääsee helposti tarkastamaan ja tarpeen vaatiessa korjaamaan. Sylinterit sijaitsevat toisiinsa nähden kulmittain. Auton etuosassa on tavarasäiliö, akku, 35 litran vetoinen bensiinisäiliö ja varapyörä.

Moottorin, takasillan ja vaihdelaatikon asennus on yhdistetty. Sen ansiosta auton kokoa ja pituutta on voitu vähentää. Moottorissa on ilmajäähdytys. Moottorin käyntiin saaminen ei juuri ole riippuvainen vallitsevasta sään kuumuudesta tai kylmyydestä. Autossa on erittäin luotettava jarrusysteemi, minkä ansiosta auto saadaan esim. vaaratilanteen sattuessa pysähtymään erittäin nopeasti.

Neuvostoliittolaiset henkilöautot tunnetaan kaukana maan rajojen ulkopuolellakin. Zaporozhetsin vanhempaa veljeä Moskvitsh-407-autoa viedään nykyisin yli 30 maahan. Varmaan myös Zaporozhets sa ostajia ulkomailta. — (SIB)

Yhtä huonetta kohti Suomessa 1,3 asukasta

Helsinki. — Suomessa on rakennettu kuluneen kymmenvuotiskauden aikana keskimäärin 30,000 uutta asuntoa vuodessa, ilmenee Yhdyspankin viimeisestä kuukausikatsauksesta. Viime vuonna uusia asuntoja valmistui 31,525 ja vuoden 1949 jälkeen valmistuneiden uusien asuntojen määrä kohoaa kaikkiaan 336,000.

Vaikka asuntotuotanto onkin ollut voimakasta ovat asuntojen huoneluku ja pinta-ala pysyneet Suomessa jatkuvasti pieninä. Erityisesti asutuskeskusten laajan pienasuntotuotannon johdosta henkilöluku on huonetta kohden edelleen korkea.

Tilastojen mukaan maassamme asuu yhtä huonetta kohden keskimäärin 1,3 henkilöä vastaavan luvun ollessa koko Länsi-Euroopassa 0,8. Tärkeimpänä syynä tilanteeseen on suhteellisen alhainen tulotaso maassamme, todetaan kuukausikatsauksessa.

Asumistaso on kuitenkin kohonnut ja tähän on vaikuttanut mm. se, että rakennuskustannukset ovat kohonneet vähemmän kuin kuluttajien ansiot. Rakennuskustannuksiin ei kuitenkaan ole laskettu tontien hintoja, jotka esim. Helsingissä ovat noin kymmenkertaiset verrattuna 1950-luvun alun hintoihin, todetaan katsauksessa. (STT)

Katsomo sortui härkätaistelussa

Madrid. — Kaksi ihmistä sai surmansa ja 200 loukkaantui, joukossa Englannin pääministerin tytär, yleisöparvekkeen sortuessa härkätaistelun aikana Gimena de la Fronterassa Espanjassa.

Pääministeri Macmillanin tytär rouva Catherine Amery sai mustelmia ja ruhjevammoja. Hänen miehensä ilmailuministeriön valtiosihteeri Julian Amery selviytyi ehjin nahoin.

Espanjalainen uutistoimisto CIFRA ilmoittaa, että sortuneella parvekkeella oli lukuisia turisteja.

Elander vastusti EECn jäsenanomusta

Tukholma. — Ruotsin metallityöläisten liiton 26, kongressi avattiin sunnuntaina kansantalolla Tukholmassa. Avajaispäivällä oli voimakas kansainvälinen leima.

Monet avajaispäivän puhujista koskettelivat sellaisia kansainvälisiä ongelmia kuin EFTAa ja yhteismarkkinoita. Ake Nilssonin ohella, joka tervehdyspuheessaan kosketteli näitä ongelmia, tekivät sen myös pääministeri Tage Erlander, LOn puheenjohtaja Arne Geijer ja kansainvälisen metallityöläisten liiton (IMFn) puheenjohtaja Adolphe Graedel. Pääministeri Erlander "uhkasi" palata Euroopan markkinoihin ja sen ongelmiin kongressille tiistaina pidettävässä puheessaan.

Adolphe Graedel vastaanotti kaksi shekkiä, joiden arvo oli yhteensä yli puoli miljoonaa kruunua. Metalliliiton puheenjohtaja Ake Nilsson luovutti 523,386 kruunua ja valimoliiton puheenjohtaja Harald Nilsson 18,000 kruunua. IMF käyttää rahat alikehittyneissä maissa suorittamaansa työhön.

Kongressiin oli saapunut nelisenkymmentä ulkolaista vierasta kahdestatoista maasta.

Pääministeri Tage Erlander sanoi kongressille pitämässään puheessa, että "jäsenyyden anominen sellaiseen järjestöön, jossa yhteistyön säätää nykyinen Rooman sopimus, on Ruotsin puolueettomuuspolitiikan vastaista. Uskomme kaikkien tulevan vakuuttuneiksi tästä tutkittuaan lähemmin Rooman sopimusta ja tämän tarkoitusperiä.

Suomen metallityöläisten liittoa edustivat Onni Närvänen, Eliel Söderlund ja Johan Sandell ja Suomen jalometallityöläisten liiton edustajana oli Tarmo Pellikka.

Australian työttömyysluvuissa huikea nousu

Melbourne. — Viime vuoden lokakuusta lähtien on työttömien lukumäärä Australiassa lisääntynyt 79,029 henkilöllä ja tällä hetkellä on 113,439 ihmistä työttömänä.

Eniten ovat joutuneet vähentämään työvoimaa tekstiili-, paperi-, auto- ja kemiallinen teollisuus. Pahimmin on työttömyys vaikuttanut äskettäin maahan muuttaneisiin siirtolaisiin, joilla ei ole ammattitaitoa eikä kielitaitoa eikä myöskään säästöjä.

Bonegillan siirtolaisleirillä tapahtuneiden mellakoiden jälkeen on Roomassa ja Bonnissa käyty neuvotteluja italialaisten ja saksalaisten siirtolaisten lukumäärän rajoittamisesta. Leirillä oleskelee 5,000 henkilöä, joista 1,500 etsii edelleen työtä.

2.4 MILJOONAA OPISKELIJAA NLn KORKEAKOULUISSA

Neuvostoliiton korkeakouluissa opiskelee nykyisin 2,400,000 oppilasta eli kaksi kertaa enemmän kuin Euroopan kapitalistisissa maissa yhteensä, sanoi korkeakoulujen ja keskikoulujen opetusministeri Vjatsheslav Jeljutin Moskovan Kremlissä korkeakoulutyöntekijäin yleisliittolaisessa neuvottelukokouksessa.

Neuvostoliiton kansantaloudella toimii 3,6 miljoonaa korkeakoulusivistyksen saanutta henkilöä, ja yli 400,000 lääkäriä. Diplomi-insinöörejä on Neuvostoliitossa yli kolme kertaa enemmän kuin USA:ssa. Neuvostoliitossa valmistuu vuosittain kolme kertaa enemmän insinöörejä kuin USA:ssa.

Ministeri esitti lukuja eri kansallisuuksien korkeakoulusivistyksestä ja mainitsi, että jokaista Keski-Aasian neuvostotasavallan 10,000 asukasta kohden on tällä hetkellä 92 ylioppilasta, kun taas Ranskassa on vain 40 ylioppilasta 10,000 asukasta kohden, Italiassa 34 ja Länsi-Saksassa 31.

Ministeri korosti, että neuvostokorkeakoulut ovat maailman demokraattisimpia. Koulutus on maksutonta, valtio antaa ylioppilaille aineellista tukea, ja suurin osa heistä saa [illegible] ammattinsa ja toimialansa mukaisesti.

Puhuessaan kolme vuotta sitten säädetyn lain täyttämisestä, joka edellyttää koulutuksen kiinteämpää yhteyttä käytännön elämään, ministeri mainitsi, että viime vuosina on korkeakouluihin otettu yhä enemmän nuoria, jotka ovat saaneet [illegible] kokemusta tuotantoelämän alalta.

Korkeakoulutusta on laajennettu automaation, atomivoiman, radioelektroniikan, ultraäänitekniikan ym. spesialistien koulutusta. Korkeakoulujen toiminnan uudelleen järjestäminen on johtanut tieteellisten tutkimustöiden laajentumiseen. Tällä hetkellä tieteellisissä instituuteissa tekee tieteellistä tutkimustyötä yli 200,000 henkilöä.

Moskovassa, Leningradissa, Donin Rostovissa, Dnepropetrovskissa ym. kaupungeissa on perustettu suurten teollisuuslaitosten yhteyteen teknillisiä korkeakouluja, joissa pääasiassa opiskelevat noiden tuotantolaitosten työläiset. Tämä lähentää koulutustoimintaa käytännön elämään.

Merkitsevä työ on tehty myös maatalousspesialistien koulutuksen alalla. Maatalouskorkeakoulujen opinto-ohjelmat on laadittu teorian ja käytännön tiiviimmän yhteyden pohjalle. Maatalousinstituuttien hoitoon on luovutettu yli 60 neuvostotilaa.

Ministeri kiinnitti huomiota myös korkeakoulujärjestelmän kehitykseen. Neuvostoliitossa on nykyään 30 itsenäistä kirje- ja iltainstituuttia ja 880 kirje- ja iltaopistoa, joissa opiskelee 1,240,000 henkilöä.

Ministeri Jeljutin kertoi edelleen, että korkeakoulujen opettajakunta on merkittävästi lisännyt tutkimustyötään. Yliopistojen ja instituuttien yhteyteen on järjestetty 27 tieteellistä tutkimusinstituuttia.

Ministeri tähdensi tiedemiesten kouluttamisen tärkeyttä. On entistä tarkemmin valittava nuoria tieteellisiin tutkimuksiin, hän sanoi. Kyvykkäisiin nuorisoon on korkeakouluissa kiinnitettävä huomiota jo ylioppilaskaudella. [illegible] nuorisoa mukaan tieteellisiin tutkimuksiin ja tekniikan kysymyksiin.

Ministeri mainitsi myöskin, että Neuvostoliiton korkeakouluissa opiskelee 12,000 ulkomaalaista 63 eri maasta.

Suomi omavarainen rukiin suhteen

Helsinki. — (S-S) Heinäkuussa päättyneen satokauden aikana saavutettiin Suomessa ensimmäisen kerran tämän vuosisadan puolella täydellinen omavaraisuus rukiin suhteen.

CSJn juhlanumeroon kuvia ja kirjoituksia

CSJ:n viettäessä tänä vuonna kultavuottaan ilmestyy Vapaus Järjestön äänenkannattajana erikoisena juhlanumerona näiden 50-vuotisjuhlien kunniaksi.

Vapauden erikoisnumero CSJn kultavuoden kunniaksi ilmestyy tulevan lokakuun 15 pnä ja siihen juhlanumeroon halutaan järjestöjen jäseniltä ja ystäviltä mahdollisimman paljon kirjeitä, artikkeleita ja muistelmia, sekä myös juhlanumeroon sopivia historiallisia ja nykyisiä kuvia, järjestön toimintaa tulkitsevia kuvia.

Lähettäkää kirjoituksenne mahdollisimman aikaisin, että ne voitaisiin ottaa huolellisesti käsitellä ja viimeistään lokakuun 10 päivään mennessä. Vetoamme kirjeenvaihtajien lisäksi erikoisesti vanhoihin veteraaneihin ja varsinkin henkilöihin, jotka järjestön perustamista [illegible], että he rikastuttaisivat muistelmillaan juhlanumeroa. Tehkäämme yhteisvoimin tästä erikoisnumerosta sellainen juhlanumero CSJ:n 50-vuotisen toiminnan kunniaksi! — Vapauden toimitus.

NEUVOSTOLIITTOLAISTA TEKNIIKKAA USA:HAN

New Yorkissa toimivan patenttitoimiston NPDC:n (National Patent Development Corp.) edustajaa on vieraillut Neuvostoliitossa kolmen viikon ajan tutustuakseen Neuvostoliiton huipputekniikkaan ja ostaakseen valmistuslupia (lisenssejä) USA:han, kertoo amerikkalainen viikkolehti "Newsweek".

"Valtuuskuntamme jäsenet olivat hämmästyneitä eräistä saavutuksista, jotka eräillä aloilla olivat suorastaan uraauurtavia", lausui valtuuskunnan johtaja ja NPCD:n presidentti Jerome Feldman palattuaan Moskovasta New Yorkiin. Presidentti Feldmanin taskussa oli luettelo ostetuista lisensseistä sekä lisäksi sopimus, jonka mukaan Neuvostoliitto asettaa USA:n käytettäväksi teknikkoja opettamaan amerikkalaisia alan ammattimiehiä miten Neuvostoliiton lisensseillä USA:ssa valmistettavat koneet ja menetelmät toimivat.

Amerikkalaisen patenttijärjestön Puolisen tusinaa amerikkalaisen, edustajat neuvottelivat 250 neuvostoliittolaisen tiedemiehen ja teknikon kanssa niistä valmistusmenetelmistä, jotka kiinnostavat USA:n liike-elämän johtomiehiä. Amerikkalaisten erikoisen mielenkiinnon kohteina olivat Neuvostoliiton saavutukset sähkötekniikan, kemiallisen ja lääketeollisuuden ja metallurgian alalla. Lisensseistä mainittakoon valuraudan valmistus luonnonkaasun avulla, mikä on säästänyt Neuvostoliiton alan tuotannossa yleiskuluja 300 miljoonan dollarin arvosta vuodessa. Niihin sisältyy myös koneisto, joka tekee mahdolliseksi molekyylien yhtymisen monilla aloilla, joissa se aikaisemmin ei ole ollut mahdollista. Edelleen sopimus käsittää ultrahienojen lasipäällysteisten kuitujen valmistustavan, mikä on suureksi avuksi valmistettaessa kojeita, joilla on miniatyyrikoko ja jotka kestävät korkeaa kuumuutta. Sopimukseen sisältyy niinikään shampanjatuotannon kehittämisprosessi, joka ei vaadi pitkää käymistä.

Vientilupien myymiselle ja ostamiselle ovat antaneet hyväksymisensä sekä Neuvostoliiton että USA:n viranomaiset. Sopimus lisenssikaupasta tehtiin Neuvostoliiton USA:ssa toimivan vientijärjestön Amtorgin ja NPCD:n edustajien kesken.

Vapausliike voitti Njassamaan ensimmäiset vaalit

Elantyre. — Tohtori Hastings Bandan johtama vapautusliike saavutti huomattavan voiton Njassamaan ensimmäisissä yleisissä vaaleissa viikko sitten tiistaina. Kun lopputulokset saatiin selville, oli tri Bandan puolueella, malawa-kongressilla 28 parlamentin kaikkiaan 33 paikasta. Afrikkalaisista äänestäjistä kannatti 99 prosenttia Bandaa ja malawi sai 20 paikkaa heidän listaltaan. Valkoihoisten ja aasialaisten listan yhteensä kahdeksasta paikasta otti malawi vielä kolme ja muut viisi menivät sir Roy Welenskyn yhdistyneelle liittopuolueelle. Virkamiesasiantuntijat miehittävät parlamentin jäljelle jäävät viisi tuolia.

Hallituksen vaaleja koskevassa tiedonannossa sanotaan, että 76,253 äänestäjää kävi vaaliuurnilla ja että osanotto oli siten 95,1 pros.

Tri Bandan puolue, jonka tunnuksena vaalitaistelun aikana on ollut musta kukko, vaatii Njassamaan irroittautumista liitosta Rhodesian kanssa.

Njassamaan uuden perustuslain mukaan tullaan seuraavana askeleena perustamaan hallitusta vastaava kymmenjäseninen toimeenpaneva neuvosto. Viisi ministeriä valitsee kuvernööri parlamentin jäsenten keskuudesta.

Vaalin tulos on, että Bandalla on selvä enemmistö parlamentissa. Kuvernöörillä on kuitenkin mahdollisuus nimittää lisää edustajia parlamenttiin, jos hän katsoo tällaista toimenpidettä tarvittavan.

Huomionosoitus suomalaiselle taiteelle

Helsinki. — Neljä suomalaista tieteen ja taiteen edustajaa on saanut vastaanottaa varsin huomattavan kansainvälisen kunniaosoituksen. Professori Väinö Auer, kirjailija Yrjö Kokko, professori Eeri Saarinen ja kirjailija Frans Emil Sillanpää on kutsuttu Sveitsissä toimivan kansainvälisen tieteen ja taiteen instituuttiin. Institut International des Arts et des Letters'n ainaisjäseniksi.

Nuorison festivaali Helsingissä ensi vuonna

Helsinki. — Maailman nuorison ja ylioppilaiden VIII rauhan ja ystävyyden festivaalia valmistelevan kansainvälisen komitean pysyvän toimikunnan kokous päättyi perjantaina Helsingissä. Tähän kaksipäiväiseen kokoukseen osallistui noin 40 henkilöä 24 maasta. Näistä oli osa suomalaisten järjestöjen huomioitsijoita. Kaksipäiväisen kokouksen aikana käsiteltiin ja tehtiin päätökset festivaalin ajankohdasta, joksi määrättiin 27. 7.—5. 8. 1962, festivaalin osanottajamäärästä 15,000—18,000 henkilöä, osanottomaksusta, festivaalin maailmanrahaston kartuttamisesta, festivaalin yleis- ja erikoisohjelmista sekä muista käytännöllisistä asioista. Kokous päätti myös kilpailun julistamisesta festivaalimainoksen ja festivaalisävelmän luomisessa.

Kokouksessa luettiin Suomen Ylioppilaskuntien Liiton kirjelmä, jonka johdosta niille nuorisojärjestöille, jotka eivät osallistuneet kokoukseen, valmistettu kirjeluonnos hyväksyttiin yksimielisesti. Tässä kirjeessä kokouksen osanottajat viittaavat siihen voimakkaaseen yhtenäisyys tendenssiin nuorison kansainvälisessä toiminnassa, joka viime aikoina on ollut selvästi havaittavissa, ja korostavat, että pysyvän toimikunnan puolesta pidetään ovet jatkuvasti avoimina Suomen nuorisojärjestöille. Kirje sisältää myös useita käytännön ehdotuksia yhteistoiminnan aikaansaamiseksi joko laajemmassa tai suppeammassa mitassa Suomen nuorisojärjestöjen kanssa.

Kokous hyväksyi myös tiedonannon Pysyvän toimikunnan työstä ja festivaalivalmistelujen tilasta.

"AVARUUSMIES NO. 3 YLLÄTTÄÄ" — TITOV

Moskova. — Avaruusmies kolmonen on hämmästyttävän kylmäverinen ihminen, rautaisen lujatahtoinen ja miehekkään uskalias" kirjoittaa lauantain Pravdassa Herman Titov toistaiseksi suurelle yleisölle tuntemattomasta avaruusmiehestä, joka valmistautui Herman Titovin kanssa Vostok 2:n avaruuslentoa varten ja seisoi avaruuspuvussaan valmiina niin kauan kun raketti kohosi avaruuteen. Hän siis oli Titovin varamies, hänen "kaksoisolentonsa" aivan kuten Titov oli Gagarinin lennolla. "Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö hän tee omalla lennollaan paljon enemmän mitä Juri Gayarin ja minä ensimmäisillä matkoillamme maailmankaikkeuteen", kirjoittaa Titov edelleen tästä henkilöstä, joka samassa lehdessä toisaalla julkaistun uutisen mukaan osallistui yhdessä Titovin, Gagarinin ja vielä muidenkin tulevien avaruusmiesten kanssa Vostok 2:n luoneiden tiedemiesten, insinöörien ja työläisten kanssa pidettyyn istuntoon nimeltä mainitsemattomassa paikassa, tehtaassa, jossa avaruusalus Vostok 2:n ja muut avaruusalukset valmistetaan.

Sekä Titovin artikkelissa että uutisessa ylistetään avaruusalusten pääsuunnittelijaa, jonka nimeä ei ymmärrettävistä syistä julkaista, häntä nimitetään vain pääsuunnittelijaksi isolla alkukirjaimella.

Titov sanoo aloittaneensa Vostok 2:n avaruuslennon valmistelut miltei välittömästi Gagarinin lennon jälkeen. Hän selosti erittäin kiinnostavasti lennon valmistelut, varsinkin viimeistä edellisen illan ja yön. Titov ja avaruusmies kolmonen tapasivat lennon edellä pääsuunnittelijan ja kävivät hänen kanssaan neljän tunnin keskustelun. Lentoa edeltäneen yön avaruuslentäjä kolmonen nukkui yhdessä Titovin kanssa avaruuskentän lähellä parakissa ja Titov sanoo kuulleensa läpi yön raketin lähtövalmistelujen äänet metallin kilinänä. Titov sanoo avaruusmies kolmosen rautaista rauhallisuutta kuvaavan sen, että kolmonen nukkui heti kuin tukki sänkyyn oikaistuaan ja Titov joka yöllä heräsi, sanoi kolmosen nukkuneen koko yön aivan liikahtamatta vasemmalla kyljellään.

Kolmonen on poikamies ja Titov kertoi viimeisen illan aterian avaruuskentällä syödyn neljittäin: Titov, kolmonen ja kaksi lääkäriä. Ruoka oli samanlaista tuubeihin pakattua avaruusruokaa kuin sekin, jota Titov söi lentonsa aikana.

THE D. J. ROBB
FUNERAL HOME
SUOMALAISTEN SUOSITTU HAUTAANTOIMISTO
Puhelin ED 7-5252
102 N. Victoria St., Sarnia, Ont.

O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
HI. 4-3356 WA. 3-4378
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HELEN HIRVONEN
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

Matka- ja matkatavaravakuutuksia

Turvatkaa kesäloma- ja huvimatkanne mahdolliselta tapaturma- ja onnettomuus-sattumalta, hankkimalla itsellenne MATKAVAKUUTUKSEN, joka on kovin halpa. Vakuutusturva on voimassa matkustaessanne autolla, lentokoneella, junalla, laivalla, linja- tai pirssiautolla! Ottakaa matkavakuutus kun lähdette matkalle!

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Lupakirjalla toimiva matka- ja matkatavaravakuutusasiamies
PUHELIN OS 4-4264
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONT.

Suomen edesmenneen presidentin
J. K. PAASIKIVEN muistelmat
TOIMINTANI MOSKOVASSA JA SUOMESSA 1939-41
Yhtenä osana, kangaskansissa,
yhteensä 438 isokokoista sivua
Hinta sid. $6.50

Tämän kaksiosaisen teoksen ensimmäisessä osassa käsitellään talvisodan aikaa ja tapahtumia. Toisessa osassa "jatkosodan" aattotapahtumia.

"Tämä teos, jota suosittelemme lämpimästi osastojen ja seurojen sekä yksityisten kansalaisten kirjastoihin, poikkeaa jyrkästi aikaisemmin lukemistamme "muistelmista" siinä, että kirjoittaja esiintyy asiallisesti vakaumuksen miehenä niissäkin tapauksissa, missä historia on osoittanut hänen olleen väärässä — tai tulee niin osoittamaan. Tämän teoksen suurimpana arvona on se, että toisin kuin esimerkiksi pääasiassa omaa minäänsä nostavat Tannerin muistelmat, Paasikiven muistelmat avaavat ns. suurelle yleisölle "kokonaan uusia näköaloja" näistä raskaista sotavuosista ja ennen kaikkea siitä, miten ne olisivat olleet vältettävissä."

— Ylläoleva on lainaus Vapauden päätoimittaja Wm. Eklundin lausunnosta, joka julkaistiin Liekin taide- ja kulttuuriosastossa tammikuun 10 pnä 1959, koskien yllämainittua teosta.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ HALVALLA

VANEERIA JA PUUTAVARAA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta ilmoittaa, että nyt on myytävänä Suurjuhlan laululavan kaikki puutavara, joka käsittää yli 20 vaneerilevyä, hyvää lankku- ja lautatavaraa, jotka olivat käytössä ainoastaan juhlan ajan. Koko tämä laululavan puutavara, joka maksoi yli $350.00 — myydään nyt halvalla — ainoastaan $200.00. Tämä puutavara on nähtävänä Työn Puistossa. Kysykää Työn Puiston taloudenhoitajalta.

MYYTÄVÄNÄ

MAALISKUUSSA POIKIVA LEHMÄ myytävänä. Hinta $135.00. Viisi kertaa poikinut. Kysykää: Herman Mäki, R.R. 1, Lake Penage Road, Whitefish, Ont. 24—26)

MYYTÄVÄNÄ

100 KUUDEN KUUKAUDEN VANHAA Rhode Island Red-rotuista KANAA. Kysykää: John Kantola, R.R. 1, Copper Cliff, Ont. Puhelin OX 2-4549. (22—24)

L. Y. Lacourciere

Nykyaikaiset silmien tarkastus- ja silmälasien valmistuslaitteet.

Myös valmistamme silmämunalinssejä ja silmälaseja lääkärin reseptin mukaan.

Puh. OS. 4-5156, kotiin OS. 3-2674
36 Elm St. E. yläk., Sudbury, Ont.

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705

65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

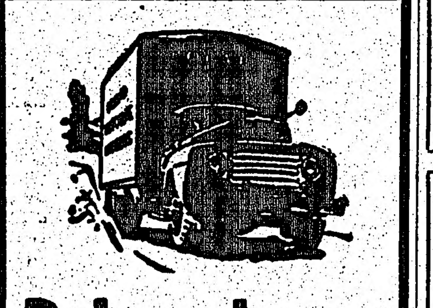

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous tiistaina, elokuun 29 pnä klo 7.30 illalla Vapauden konttorissa.

CSJ:n Sudburyn osaston kaikkien toimikuntien — johtokunnan, valistuskomitean, näyttämön ja kuoron johtokuntien sekä naisten kerhon edustajien yhteinen kokous torstaina, syyskuun 7 pnä klo 7.30 illalla Finnish haalilla.

Selma Naul haudattiin ystäväjoukon saattamana

Viime viikon lauantaina iltapäivällä haudattiin Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan Sudburyn ympärillä sekä Montrealissa suomalaisten keskuudessa hyvin tunnettu Selma Naul.

Kuollessaan hän oli 64-vuotias. Hän saapui Suomesta Canadaan v. 1929 asettuen ensiksi asumaan St. Johniin, N. B., josta hän myöhemmin siirtyi Montrealiin ja sieltä Sudburyyn.

Häntä jäivät suremaan tyttärensä mrs. Anna-Liisa McLeish ja mrs. Marietta Park.

Huomattava määrä Selman ystäviä oli saapunut saattamaan vainajaa viimeiselle matkalle ja kukkalaitteet koristivat arkkua.

Muistopuheen piti Vapauden liikkeenhoitaja E. Suksi. Hän huomautti, että Selman myö ätunto oli työväenliikkeen puolella ja erikoisesti lähellä häntä oli CSJ. Hän oli hyvä seuraihminen ja erikoisesti hän vietti kaikki vapaa-aikansa Työn Puistossa.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. OS. 4-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KAIKENLAISTEN
KIINTEIMISTÖJEN
MYYNTI- JA OSTOPALVELU
EMIL KIVIAHO
KIINTEIMISTÖTOIMISTO
Puh. OS. 5-6622 ja OX 2-4581
58 Lisgar St. S. Sudbury

Universal Electric
K. Jokinen
1451 Paris St. OS. 5-2724
ASENNUKSIA - KORJAUKSIA

North End Bakery
Inga ja Ilmari Tolmunen
Suosittuja leipomotuotteita
Puh. OS. 5-6811
395 Melvin Ave. Sudbury

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

TEUVO A. ELORANTA
LAKIMIES
DeDiana & Yankovich
LAKITOIMISTOSSA
Puh. OS. 4-4289, kot. OS. 4-7359
7 Cedar St. Sudbury, Ontario

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

Sudburylainen nuorukainen voitti pianonsoittokilpailun

Viime keskiviikkona sudburylainen 17-vuotias Bob Spark voitti Torontossa kansallisen teollisuusnäyttelyn yhteydessä pidetyn aikuisten pianonsoittokilpailun. Palkinnoksi hän sai $250 stipendin.

Spark on aikaisemmin voittanut Sudburyssa pidettyjen musiikkifestivaalien yhteydessä pidetyt pianonsoittokilpailut.

Melkein täydellinen kuunpimennys

Perjantaina, tk. 25 pnä näkyy koko Pohjois-Amerikan mantereella melkein täydellinen kuunpimennys. Pimennys alkaa 9.35 ja on täysimmillään 11.08 ip.

Tiedonannossa sanotaan, että pimennys on 99-prosenttinen ja täydellisimmillään ollessa näkyy vain hieno "sirppi" kuun alapuolella. Kannattaa katsoa jos kuu on näkyvissä.

Poika putosi trokista menettäen henkensä

Keskiviikkona putosi trokin etuistuimelta tielle Hagarin lähellä Wahnapitaesta kotoisin oleva 4-vuotias Norman Miron loukkaantuen niin pahoin, että kuoli matkalla sairaalaan. Onnettomuuden sattuessa hän oli isänsä, äitinsä, kahden veljensä ja kahden siskonsa kanssa trokin etuistuimella.

Mine-Millin naiset vaativat pommitusten tutkimista

Viime tiistaina tuli esille kaupungin valtuuston kokouksessa kahden pommitustapausten tukimusjuttu. Mine-Millin naisten apujärjestö No. 117 oli lähettänyt tätä koskevan vaatimuksen valtuustolle.

Valtuusmies L. O. Scott sanoi, että poliisikomission raportti esitetään tavallisesti valtuustolle.

"Miksi ei tästä asiasta anneta raporttia", kysyi hän, "koska herjaavia lausuntoja annetaan?"

"On olemassa joitain tosiasioita, joita ei voida saattaa julkisuuteen", sanoi kontrolleri W. A. Ellis. "Vakuutan, että poliisit tekevät kaikkensa tämän asian tutkimiseksi."

Valtuusto päätti pyytää tästä asiasta raporttia poliisikomission jäseneltä pormestari W. R. Edgarilta.

Pommitukset koskevat sitä kuin union stewartti Jack O'Connorin auto tuhottiin räjäyttämällä viime toukokuun 6 päivänä ja toukokuun 28 päivänä löydettiin Mine-Millin osasto 598 rahastonhoitaja Ray Poirierin autosta kolme dynamiittipuikkoa.

Vääriä USA:n $20 seteleitä liikkeellä

Sudburyn poliisi on kehoittanut liikkeitä pitämään silmällä yritetäänkö täällä laskea liikkeelle vääriä USA:n $20 seteleitä.

Parry Soundissa ja Elliot Lakella poliisit ovat antaneet samanlaisen varoituksen. Parry Soundissa on kuninkaallinen ratsupoliisi tiedoittanut, että tällaisia vääriä seteleitä oli joku mies ja nainen laskenut liikkeelle Sault Ste. Mariessa elokuun 19 pnä. Tähän mennessä Sudburyssa ei ole todettu tällaista väärää rahaa laskettun liikkeelle.

Näiden seteleiden etupuolella on No. 31 ja takapuolella 687.

Ranskankieliset tiemerkit pois

Azilda. — Viime tiistaina tuli valtuuston kokouksessa esille tiemerkkiasia koska tiedepartmentti on poistanut ranskankieliset tiemerkit valtatien varsilta ja joiltakin valtateiltä johtavilta kyläteiltä. Asia ei aiheuttanut laajaa keskustelua koska saatiin tietää, että tiedepartmentti sallii valtatieden varsilla vain englanninkieliset tiemerkit.

Valtuusmies Esko Laakso sanoi: 'Luulisin kaikkien tietävän mitä merkitsee pysähdysmerkki olipa sellainen kirjoitettu millä kielellä tahansa. Minä puolestani ymmärrän vaikka ne olisi kirjoitettu kiinankielellä.

"Olen kyllä kuullut kuinka henkilö on vapautettu liikennerikoksesta koska ei ole ymmärtänyt kirjoitusta. Haluaisin tietää millä ihmeellä he ovat saaneet ajoluvan jos eivät osaa englanninkieltä?"

Mine-Millin os. 598 kokousta häirittiin tahallisesti -- Solski

Mine-Millin toisen piirin presidentti Mike Solski sanoi torstaina, että mr. Gillisin ja mr. McNabbin syytökset, että hän aiheutti edellisen päivän kokouksessa häiriöitä ovat kokonaan vääriä.

Gillis kutsui ylimääräisen kokouksen tarkoituksella peittää suunnitelmansa yhdessä United Steelworkersin kanssa ottaa käsiinsä osasto 598.

"Neuvotteluvalmistumisen puheen suojassa Gillis ja McNabb villisti hyökkäsivät Mine-Mill unioa vastaan ja sanomatta suoraan viittoittivat suunnan millä tavalla tulee liittyä terästyöläisten unioon", sanoi Solski. "Tosiasia on se, että Gillis ja McNabb provosoivat kun he kielsivät toisilta oikeuden vastata heidän tekemiin syytöksiin. On kiintoista huomata kuinka melkein 5 tunnin kokousajasta McNabb ja Gillis pitivät yksistään puheenvuorojensa käyttämiseen. Koko tämän ajan he vain yksistään puhuivat, ei kieltoja eikä keskusteluja muuten sallittu. Hyvin helppoa mr. Gillisille on syyttää häiriöistä ja samalla kieltää puheoikeus.

"Syyt tähän olivat ilmeiset. Hän ei sallinut minun paljastaa heidän reittausyrityksiään terästyöläisten union kanssa.

"Nämä virkailijat syyttivät toisia häiriöistä ja erikoisesti oli se, että he etukäteen järjestivät molempiin kokouksiin valokuvaajat näyttämön molemmin puolin tarkoituksella valokuvata "häiriöitä". Ei ole ensinkään syytä epäillä etteikö käsikähmää olisi etukäteen järjestetty sillä muutenhan ei etukäteen olisi järjestetty salaisia valokuvien ottajia."

Peltisepät lakossa Sudburyssa

International Association of Sheet Metal Workersin Sudburyn os. 504:n 30 jäsentä on lakkoutuneet korkeimpien palkkojen puolesta, tiedoitti osaston luottamusmies Pat McLauglin. Lakko alkoi torstaina, kello 7 aamulla.

Union neuvottelut Sudbury Builders Exchangen kanssa keskiviikkona päättyivät tuloksettomasti. Nykyään maksetaan peltisepille $2.50 ja union palkkavaaitmuksena on $3.00 tunnilta.

Vanhainkodin lisärakennus valmistuu syyskuun lopussa

Sudburyn vanhainkodin Pioneer Manorin lisärakennus tulee olemaan valmis suunnitelman mukaan syyskuun loppuun mennessä, sanoi rakennustyötä valvova arkkitehti Yves Fortin torstaina. Tässä lisarakennuksessa tulee olemaan 33 vuodetta.

"Kolmenkymmenenkolmen lisävuoteen saamisen pitäisi laskea vanhainkotiin odottavien listalla olevien henkilöiden lukumäärä 7 tai kymmeneen", sanoi Pioneer Manorin johtokunnan puheenjohtaja John Franklin.

Myyntivero vanhojen laskujen maksamiseksi

Lainlaatijakunnan Kenoran vaalipiirin jäsen liberaali Albert Wren sanoi Sudburyssa torstaina, että "ihmiset eivät vielä käsitä syyskuun 1 pnä voimaan astuvan myyntiveron tarkoitusta". Hän puhui Nickel Rangen hotellissa pidetyssä liberaalipuolueen Sudburyn äänestysalueen kokouksessa torstaina iltapäivällä.

"Tätä veroa ei kerätä tarkoituksella rakentaa jotain uutta, vaan maksaa niitä laskuja joita on aiheutunut maakunnalle kun Diefenbaker 1956 lupasi vuosittain antaa Ontariolle $100,000,000 jos hän pääsee valtaan", sanoi Wren. Hän sanoi, että Ontario kulutti tätä lupausta silmällä pitäen ja nyt saatetaan voimaan myyntivero maksaamme tästä aiheutuneet laskut.

"Tämä on yksi syy miksi pääministeri Frost ei ole määrännyt täytevaaleja Torontossa", sanoi hän. "Historia osoittaa, että joka maakunnassa, jossa on saatettu tällainen vero voimaan, pääministeri on kärsinyt vaalitappion."

Wren oli sitä mieltä, että konservatiivipuolueen Ontarion johtajaksi valitaan joko tri Dymond taikka Robert Robar's. Kun yleiset vaalit ovat ohi tulee konsevatiivipuolueen johtoon Robert Macaulay.

Nehru matkustaa Neuvostoliittoon

New Delhi. — Intian pääministeri Nehru matkustaa Moskovaan syyskuun 6 päivänä keskustellakseen neuvostoliittolaisten johtajien kanssa.

Ilmoitus hänen matkastaan annettiin vajaan 24 tuntia sen jälkeen kun Nehru sanoi Intian parlamentissä, että Itä-Saksan asennoituminen Berliinissä on laillisesti oikeutettu.

Nehru perusteli mielipiteensä sille seikalle, että v. 1949 allekirjoitetussa sopimuksessa annettiin kaikille miehitysvalloille oikeus kontrolloida liikennettä miehittämällään alueilla.

Poika ajoi leikkiautolla maantiellä, isää sakotettiin

Chatham. — Tuomari I. B. Craig sanoi täällä keskiviikkona autohuoltoaseman omistaja Charles Profotalle, ettei ole olemassa mitään mahdollisuutta saada leikkiautoille sellaista lisenssiä, jonka nojalla niitä voitaisiin käyttää maanteillä.

"Ja toivon, että sellaista päivää ei koskaan saavukaan", lisäsi tuomari. "Ne ovat mielestäni vaarallisia eikä vilkasliikkeisillä maanteillämme ole mitään tilaa niille ja niille lapsille, jotka niillä ajavat."

Hän määräsi Profotalle $13.50 sakon siitä, että hän oli sallinut 11-vuotiaan poikansa, Robertin, ajaa leikkiautolla maantiellä. Auto oli moottorilla varustettu.

Gizenga ja Adoula jatkavat yhteistyötä

Stanleyville. — Kongon apulaispääministeri Antoine Gizenga sanoi perjantaina Stanleyvillessa, että hän ottaisi paikkansa hallituksessa mutta että hän taistelisi jälleen "jos pääministeri Adoula poikkeaa Patrice Lumuban meille viittoimalta tieltä".

Gizenga ja Adoula sekä sosialististen maiden diplomaattiset edustajat olivat seuraamassa kenraali Victor Lundulan joukkojen paraatia. 20.00:lle suosiotaan osoittavalle kuulijalle sanoi Gizenga, että Kongon uusi hallitus seuraa Lumumban ihannetta: "Yhtenäinen kongolaisten hallitsema Kongo". Gizenga tähdensi, että hänen ja Adoulan mielipiteet eivät eroa toisistaan ja että hän lähtisi Stanleyvilleen piakkoin.

Vieraillessaan Stanleyvillessa huomautti Adoula torstaina sosialististen maiden diplomaattisille edustajille, että Kongo haluaa olla suhteissa kaikkien maiden kanssa, mikäli ne eivät sekaannut Kongon sisäisiin asioihin.

— Tunnettu Hudsons Bay Company sai vuonna 1670 kuninkaalta toimiluvan tehdä kauppaa Hudson lahden alueella.

USAn terästuotanto laski lähes 20 pros.

USAn terästuotanto laski kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla lähes 20 prosentilla eli 9,6 miljoonalla tonnilla viime vuoden vastaavan ajan tasosta. Neuvostoliiton terästuotanto sen sijaan nousi samanaikaisesti 2,73 miljoonaa tonnia eli noin 8.5 pros.

USAn terästuotannon määrä oli kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla 40,75 miljoonaa tonnia ja Neuvostoliiton 34,83 miljoonaa tonnia. Seuraavina suurimpina terästuotantomaina olivat järjestyksessä Japani, Englanti, Länsi-Saksa ja Kiina.

Neuvostoliiton alkuperäinen 7-vuotissuunnitelma edellytti noin 90 terästonnin vuosisaavutusta v. 1965, mutta tämän hetken laskelmat edellyttävät noin 100 miljoonan tonnin tuotantoa mainittuna vuonna. Neuvostoliiton terästuotannon arvioitua huomattavasti suurempi lisäys on tulosta automation ja tekniikan kehityksen aikaansaamasta tuottavuuden kasvusta, Neuvostoliiton terästeollisuuden kapasiteetti on ollut käytössä 100-prosenttisesti vuodesta toiseen.

Suursodan päättymisen jälkeen on USAn terästuotanto keskimäärin laskettuna pysynyt miltei paikoillaan. Maan terästeollisuus on kokenut parin kolmen vuoden väliajoin neljä lamakautta, jotka ovat liittyneet yleiseen lamaan, sekä viisi suurta lakkoa. Pisin näistä lakoista vuosina 1959—60 kesti 116 päivää. Lamakausina tuotanto on laskenut jopa alle 40 prosentin käytettävissä olleesta kapasiteetista.

USAn kuparilastukoe huolestuttaa tutkijoita

Berkeley, Kalifornia. — Monet länsimaiset tutkijat ovat kehoittaneet kansainvälistä tähtitieteellistä liittoa tuomitsemaan Yhdysvaltain avaruusohjelmaan liittyvän suunnitelman, jonka mukaan avaruuteen lähetettäisiin miljoonia kuparilastuja, ja näitä käytettäisiin radioyhteyskokeisiin.

Englannin, Australian ja Belgian valtuutetut huomauttivat tällaisen kokeilun saattavan vaarantaa tähtitieteellisten havaintojen teon. Heidän päätöslauselmaehdotuksensa, jossa tuomitaan Yhdysvaltain suunnitelmat tulee käsiteltäväksi tähtitieteellisen liiton kongressissa. Se on parhaillaan käynnissä Berkeleyssa Kaliforniassa.

Amerikkalaisten tarkoituksena on lähettää kuparilastuja kiertämään maapalloa kahden-kolmen vuoden ajaksi ja ne muodostaisivat 8 kmn levyisen ja 40 kmn pituisen "pilven". Lastut olisivat erittäin vähäisiä ja niiden yhteinen paino vain 35 kiloa.

Tähtitieteilijät pelkäävät lastujen häiritsevän radioastronomisia havaintoja ja saattaisivat lisäksi estää tarkkailun teleskoopeilla. Monet eivät uskoneet lastujen milloinkaan palaavan maapallolle, vaan arvelivat niiden pysyvän avaruudessa ikuisesti.

Maineesta ei tietoa ja rahatkin menneet

Toronto. — Ns. suuren kommunistijutun yhteydessä vissinlaista kuuluisuutta täällä Canadassa saanut Igor Gouzenko, joka jätti nuorena miehenä v. 1945 kirjurin paikan Neuvostoliiton suurlähetystössä ja esiintyi silloisen vakoiluhysterian päätodistajana, on ilmeisesti joutunut rahavaikeuksiin, koska Bank of Montreal on täkäläisten päivälehtien kertoman mukaan nostanut häntä vastaan syytteen siitä, että hän on jättänyt määräaikaan mennessä maksamatta $1,808 ja sen koron $41.00.

Gouzenkon sanotaan asuvan "York Countyssa". Hän on piiloitellut 16 vuotta, eli siitä lähtien, jolloin hän jätti oman maansa lähetystön kirjuritoimen ja kansalaisoikeudet.

Kysymys tunnelin tai sillan rakentamisesta Englannin kanaalin yli

Lontoo. — Britannian ja Ranskan taholta ilmoitettiin tällä viikolla, että ne ryhtyvät keskustelemaan keskenään mahdollisuudesta rakentaa joko tunneli Englannin kanaalin alitse tai sillan sen yli. Matkaa Calaisin ja Doverin satamien välillä on 22 mailia.

Mahdollisuudesta keskusteltiin jo 18 vuosisadalla ja nykyisten arvioiden mukaan suunnitelman toteuttaminen tulisi maksamaan noin $600 miljoonaa.

Kuningatar Victorian vallan aikana englantilaiset aloittivat työt tunnelin rakentamiseksi kanaalin alitse ja vielä tänä päivänäkin on Doverin rannalla 700 jalkaa syvä kuilu, joka kohtaa mailin pituiseen tunnelin alkuun kanaalin alitse.

Huhuja Canadan lentolinjojen yhdistämisestä

Ottawa. — Liittohallitus harkitsee parhaillaan keinoja, joilla se voisi pakoittaa Trans-Canada- ja Canadian Pacific-lentolinjat yhdistymään tarkoituksella vähentää kilpailusta johtuvia tappioita.

Eräs transporttiministeriön vanhempi virkailija sanoi, että hallituspiireissä keskustellaan vakavasti tästä yhdistämiskysymyksestä.

Valtion omistama TCA kärsi $2.6 miljoonan tappion viime vuonna ja yksityisesti omistettu CPA $4.7 miljoonan.

TCA, joka on viidenneksi suurin lentolinja maailmassa, omistaa neljä kertaa niin suuret varat kuin CPA ja sen liikevaihto on myös samassa suhteessa suurempi. TCAn varat ovat nykyään noin $280 miljoonaa.

Jos yhdistäminen tulisi tapahtumaan, niin se voisi tapahtua ehkä samansuuntaisesti kuin on tapahtunut useihin eurooppalaisiin lentilinjoihin nähden. Esimerkiksi Hollantin hallitus omistaa suurimman osan KLM-lentolinjan osakkeista ja pieni osa on useimpien yksityisten osakkeenomistajien käsissä.

Sabena- ja Swissair-lentolinjoilla on samanlainen järjestys.

Canada lähetti Länsi-Intian saarille 107,766,000 paunaa turskaa y.m. kalaa vuonna 1960 josta saatiin $18,484 000 mikä oli vähän suurempi kauppa kuin edellisellä vuodella.

ALAS ELINKUSTANNUKSET!

★ AINOASTAAN MIEHELLE JOLLA ON UNION KORTTI!

Canadan ensimmäinen ja ainut diskonttikeskus . . . hyväksyttyjen unioiden jäsenille!

NYT AVOINNA Barrydowne Rd. ja LaSalle Blvd'n kulmassa, vastapäätä ostokeskusta

VOITTE OSTAA . . .
PREMIUM JA TAVALLISTA GASOLIINIA JA ÖLJYÄ | **DUNLOP** Autojen laaturenkaita ja pattereita
HINNOILLA, JOITA ETTE USKO ENNEN KUIN NÄETTE!

DOLLARINNE MENEVÄT KAUEMMAKSI MEILLÄ!

Näyttäkää UNION KORTTINNE portilla päästäksenne sisään

UNION DISCOUNT CENTRE

AVOINNA PÄIVISIN KELLO 8—6 IP.
PAITSI KESKIV. KELLO 12.30;
TIIST.- JA PERJANTAI-ILTAISIN 9 ILL.

BARRYDOWNE ROAD
Vastapäätä New Sudburyn ostokeskusta

EI ALHAISEMPIA HINTOJA MISSÄÄN!

NYT SAATAVANA LIIKKEESTÄMME
"VALITUT PALAT"
Suosittu "READER'S DIGEST" suomenkielisenä

Asiamiehillämme on nyt tilaisuus ottaa tilauksia tälle kysytylle kuukausijulkaisulle

TILAUSHINNAT:
1 VK. .... $4.00 — 2 VK. $7.00
IRTONUMEROT .... 35c kpl.

ALENNETTU ERIKOISHINTA UUSILLE TILAAJILLE ON NYT LOPPUNUT

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE, Kotiin OS 4-4167
PENTTI PENTTILÄ, Kotiin OS 4-4838
Konttori OS 5-6427
49 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiaseman) Sudbury, Ontario